

POPIEZIUS PIJUS X PASAKE:

"Veltul jus statysite bažnyčias, veltul remsite msljas, veltul statysite mokyklas—visi tie jusu darbai, visos tos jusu pastangos nuels niekais, jei jus nesugebesite vartoti apsigynimui ir uzpuolimui to tinkamo ginklo, kokiuo yra grynoji ir tikroji katalikiška spauda."

LIETUVIŲ ŽINIOS LITHUANIAN NEWS

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOVEMBER 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

I pledge allegiance to the Flag of the United States of America, and to the Republic for which it stands, one Nation, indivisible, with liberty and justice for all.

METAI (VOL.) X

Kaina 5 Centai Kopija

PITTSBURGH 3, PA., PENKTADIENIS, RUGPIUCIO (AUGUST) 30, 1946

Telefonas: HEMlock 3121

NO. 33

PASIMATYMAS SU SENATORIUM ARTHUR H. VANDENBERG'U

Įdomus Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto Pasikalbėjimas su J. A. V. Delegacijos Nariu

Sio mėnesio 22 dieną, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto nariai, pirmininkas Leonardas Šimutis, sekretorius Dr. P. Grigaitis ir išdininkas Mikas Vaidyla, matėsi ir turėjo ilgą pasikalbėjimą su J. A. V. senatorium Vandenbergu, kuris, kaip žinoma, yra J. A. V. delegacijos narys taikos konferencijai ir vienas iš įtakingiausių kongreso vadų užsienio politikoje.

Pasimatymas įvyko jo rezidencijos mieste, Grand Rapids, Mich., diena prieš išvykstant jam į Paryžių, kur jisai buvo skubiai išsuktas valstybės sekretoriaus Byrnes. Tuo būdu pasikalbėjimas įgijo dar didesnės reikšmės, negu kad buvo tikėtasi, darant su senatorium "appointmentą" prieš trejetą savaitių laiko.

Senatorius Vandenberg priėmė ALT Vykdomojo Komiteto narius labai maloniai ir pasikalbėjimui su jais, savo raštinėje Pantlind Hotelyje, praleido ištisą valandą, nuo 2 po pietų iki 3-jų. ALT pareigūnus jam pristatė ALT Grand Rapids skyriaus pirmininkas p. Walter J. Morris. Lietuvių grupėje buvo, taip pat, to skyriaus sekretorė p. Albina Driza, ALT Public Relations Komiteto narys p. E. Paurazienė iš Detroit, Mich., ir vietinis lietuvių klebonas kun. Juozas Lipkus, geras senatoriaus Vandenbergo pažįstamas.

LAIKO NETEISĖTI LIETUVOS PAGROBIMĄ

Trumpai paaiškinus senatoriui ALT Vykdomojo Komiteto atvykimo tikslą, jam buvo išdėstyta dabartinė apvertinta Lietuvos padėtis sovietų okupacijoje, pabrėžiant tai, kad Sovietų Rusija jau antru kartą yra neteisėtai įsiveržusi į Lietuvos teritoriją ir šeiminkauja tenai "kaip namie," žiauriai persekiodama Lietuvos žmones, masėmis gabendama juos į Rusijos gilumą ir iš viso elgdamasi su Lietuva, kaip su rusų imperijos provincija. Vykdomasis komitetas prašė senatorių daryti kas galima, pavartojant savo didelę įtaką J. A. V. valdžioje ir dabartinėje taikos konferencijoje, kad lietuvių tauta būtų apginta nuo apnikusių ją bolševikų smurto ir kad būtų jai duota proga galimai greičiausiu būdu atsistatyti kaip laisvai ir nepriklausomai valstybei. Cia pat jam buvo įteiktas visų trijų ALT Vykdomojo Komiteto narių pasirašytas laiškas, kuriame yra išdėstyti ryšknieji faktai, liečiantieji dabartinę Lietuvos būklę ir cituojami kai kurie dokumentai.

Senatorius, atydziai išklausęs žodžiu duotus jam paaiškinimus ir padėkojęs už laišką bei pridėtą prie jo informacinę literatūrą, pareiškė, kad jisai giliai simpatizuoja lietuvių tautai, supranta jos nelaimę ir darys ką galėdamas, kad jai pagelbėti.

Sovietų Rusijos užsimojimas aneksuoti Lietuvą, Latviją ir Estiją yra, jo įsitikinimu, niekuo nepateisinama nedorybė ir sutrempimas visų principų, pažymėtų Jungtinių Tautų Carteryje. Cia senatorius paėmė pasaulio organizacijos tekstą, atspausdintą mažoje knygelėje, ir nurodė tą vietą kur kalbama apie tautinio apsisprendimo teisę. Aišku, tarė jisai, kad tie rinkimai, kurie buvo praversti Baltijos kraštuose, yra tik pasityčiojimas iš tautinio apsisprendimo.

Tačiau kyla problema kaip atitaisyti daromą šioms tautoms skriaudą.

"APPEASEMENTO" LAIKAI PRAEJO

Senatorius Vandenberg apgailestavo, kad taip ilgai buvo daromos visokios nuolaidos Rusijai. Per trejus su puse metus sovietų valdžia, be pasipriešinimo iš Amerikos ir Anglijos pusės, gaudavo, galima sakyti, viską ko tik ji norėdavo. Ji taip įpratė elgtis kaip tinkama, kad ji nenorėtikėti, jogei nuolaidų laikas jau praėjo. Dėl to dalinai kalta ir mūsų valdžia, kuri kartais tvirtai pasisako už savo principus, bet paskui ima ir vėl nusileidžia.

Karo metu tos nuolaidos buvo, gal būt, neapeinamas dalykas, kada galėjo būti pavojus, kad Stalinas vėl susidės su Hitleriu, jeigu vakarų demokratijos pasipriešins jo reikalavimams. Bet dabar jau eina dalykas apie taikos įsteigimą, ir taika turi būti pagrįsta tais moralybės ir teisingumo dėsniais, kuriuos priėmė ir Rusijos valdžia.

Mes turime įtikinti poną Molotovą ir jo valdžią, kad Amerika "appeasementu" daugiau nebedarys. Maskva liausis siekti to, kas jai nepriklauso, kada ji tikrai žinos, jogei Amerika mano tai, ką ji sako.

JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJA

Senatorius yra įsitikinęs, kad Jungtinių Tautų organizacija yra geriausia ir šiuo laiku, gal būt, vienintelė tikra viltis nuskriaustoms tautoms, į kurių skaičių įeina ne tik Lietuva, Latvija ir Estija, bet taip pat Lenkija ir kitos.

Šita organizacija, kurios steigime pats senatorius Vandenberg dalyvavo kaip J. A. V. delegacijos narys San Francisco konferencijoje, turi uždavinį ne tik palaikyti tarptautinę taiką, bet ir pašalinti blogumus iš pirmesnių laikų, nežiūrint kokios jie būtų kilmės. Šitas labai svarbus paragrafas UN Carteryje, straipsnyje 14-tam, buvo priimtas San Franciscoje daugiausia senatorius Vandenberg pastangų dėka. Cia, jo manymu, gali būti raktas ir į Lietuvos ateities klausimą. Kada ateis momentas šitą klausimą iškelti, kol kas sunku pasakyti. Pasaulyje santykiai dabar keičiasi. Galime susidurti su visai netikėta situacija už kelių savaitių; gali praėti mėnesiai ir metai. Turime neužmiršti, kad Lietuvos klausimas yra tiktai dalelė viso pokarinio susitvarkymo problemoje.

Senatorius davė suprasti lietuvių grupei, kad jisai nuvykęs į Paryžių bus visą laiką sargyboje. Jeigu ponas Molotovas panorėtų gauti pripažinimą sovietinėms Baltijos respublikoms, kurių neva atstovus jisai atsivežė į konferenciją, tai jisai pagreitintų klausimo iškėlimą. Senatorius griežtai pasipriešintų tokiai Maskvos pretenzijai. O jeigu Rusija to reikalavimo nekels, tai teks laukti iki J. A. V. bus pasiruošusios tarti savo žodį. Kilus ginčui didelės moralinės svarbos klausimu Jungtinių Tautų visuotiniam suvažiavime, Rusija gali turėti savo pusėje ne daugiau kaip šešis balsus—prieš 45. Tokiane atsitikime ir jos veto nieko nereikštų.

DRAUGISKAS PASIKALBEJIMAS

Visas pasikalbėjimas ėjo labai draugingoje nuotakoje. Senatoriui buvo duoti keli klausimai, į kuriuos jisai atsakinėjo noriai, paįvairindamas rimtus išvadžiojimus samojingomis pastabomis apie savo patyrimus tarptautinėse konferencijose.

Pasikalbėjimo dalyviai gavo iš jo naudingų patarimų ir išnešė išpuđi, kad Michiganu senatorius, kuris šį rudenį vėl kandiduoja republikonų partijos sąrašą, yra nuoširdus draugas lietuvių. Jisai pasisakė gavęs per "long distance" telefoną iš Paryžiaus kvietimą iš sekretoriaus Byrnes pasiskubinti atvykti į taikos konferenciją ir pridėjo jam būti tenai sekmadienio rytą.

Atsiveikiname su juo, dėkodami jam už jo pašvęstą mums laiką ir linkėdami laimingos kelionės ir pasisekimo.

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas jaučiasi ne be reikalo atlikęs šitą kelionę iš Chicago į Grand Rapids. Kadangi kiekvienas jų yra užverstas darbu, tai teko atlikti tą kelionę lėktuvu. Nuvykimas, pasimatymas su senatorium ir sugrįžimas paėmė viso apie šešetą valandų laiko. Tik valandžiukė buvo suspėta pasikalbėti su Grand Rapidso ALT skyriaus veikėjais ir detroitietė, dalyvavusiais pasimatymais.

Atsiskyrem sustiprinta viltim, kad Amerikos lietuvių troškimas išvysti Lietuvos laisvės atgimimą išsipildys. Tik reikia nenuleisti rankų.

ALT VYKDOMASIS KOMITETAS.

Baptistų Delegacija Išvyko į Europą

BOSTON (LAIC).—Ilgametis Baltijos - Amerikos Draugijos narys ir Baltijos Evangelikų Misiijos direktorius latvių kilmės baptistų dvasininkas Oswald A. Blumit, kartu su kitais misijos nariais, rugpiūčio 14 d. išvyko į Europą lankyti išvietintųjų baltiečių stovyklas ir tirti galimybes baltiečiams įkurdyti šiame kontinente.

Spaudai suteiktame interviu O. A. Blumit, tarp kitko, pastebėjo kad nugalėti vokiečiai bei japonai kur kas geriau jaučiasi nei išvietintieji lietuviai, latviai ir estai.

NAUJI TEOLOGAI GAVO ŠVENTIMUS VOKIETIJOJ

AMERIKIEČIŲ ZONA (LAIC).—Eichstato mieste, kur yra įkurta lietuvių seminarija, liepos 21 d. vysku pas M. Rackl sukėlė kunigystės šventimus šeems lietuviams.

KANADOJE ESA 14,000 DEZERTYRŲ

NEW YORK (LAIC).—Karo metu Kanadoje buvo įvesta karo prievolė ir privolanomoji registracija. Buvo registruota 7,362,800 asmenų (3,969,560 vyrų ir 3,883,240 moterų).

Kaip žinoma, karo prievola...

Lietuvos, Pabaltijo ir Visų Pavergtųjų Užtarėjas Senatorius A. Vandenberg Grand Rapids, Mich. kuris rugpiūčio 22 d. prieš pat išskrisdamas Taikos Konferencijon Paryžuje teikėsi priimti net ištisus valandos audijencijon Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomaji Komitetą.

Raciūno II Simfonija

NEW YORK (LAIC).—Kompozitorius A. Raciūnas, karo metu gyvas išlikęs Lietuvoje, pereinų metų pabaigoje sukūrė antrąją savo simfoniją. Joje panaudojami lietuvių liaudies muzikos motyvai.

Apskritai, kompozitorius Raciūnas pasižymi savotišku, nepaprastu stiliumi.

IŠVIETINTIEJI MOKYSIS PRAKTISKUJŲ MOKSLŲ

VAKARŲ EUROPA (LAIC).—UNRRA rūpesčiu Buxtehudje (anglų zonoje) pabaltiečiams tremtiniams steigiama amatų mokykla. Mokykloje bus šie skyriai: elektrotechnikos, automechanikos, stalių, siuvimo, virimo, fotografijos ir radio.

Į mokyklą bus priimta 250 tremtinių.

Pagerbė Jankaus Atmintį

VAKARŲ EUROPA (LAIC).—Eilėje lietuvių tremtinių stovyklų buvo suruošti minėjimai neseniai mirusio aušrininko Martyno Jankaus. Vietomis išleisti jo darbus ir asmenį nušviečiantieji specialūs leidiniai.

DARBININKŲ "ROJUS" "SOVIETINEJ" LIETUVOJ

NEW YORK (LAIC).—Lietuvos žemės ūkio darbuotojų profsąjungos komiteto pirmininko pavaduotojas N. Titov (ir vėl rusas!) savo atsisaukime, išspausdintame Vilniaus komunistų laikraštelyje "Tiesa" Nr. 42, pažymi, kad Lentvario (Trakų apskrities) mašinų ir traktorių stoties darbininkams ir direktoriams šių metų vasario mėnesio pabaigoje dar nebuvo išmokėtas pereinų metų vasaros uždarbis.

Tai tau ir sovietinė tvarka.

PITTSBURGHŲ LIEUVIŲ IR JŲ KARIŲ KNYGOS REIKALE

Jau per kurį laiką žmonės vis kreipiasi į "Lietuvių Žinių" redakciją klausdami apie išleidimą Pittsburgho Lietuviai ir Jų Karių knygos. Kad interesusotieji taja knyga mus tolesniai bereikalingai netrukdytų, šiuomi nurodome kur kreiptis, pakartodami paties leidėjo p. S. Gabaliausko tuo reikalu pareiškimą.

Paskutiniame 1945 metų "Lietuvių Žinių" numeryje (54), gruodžio 28 d., p. S. Gabaliauskas, atsiveikindamas su "Lietuvių Žiniomis," rašo:

"Baigdamas šiuos kelis atsiveikintuos žodžius, noriu dar priminti Pittsburgho lietuvių visuomenei, kad aš liekuosi jai skolingas viena šios knygos dalelį, kurį jau esu įpusėjęs, bet nespėjau baigti. Turriu galvoje knygą apie Pittsburgho lietuvius ir jų karius (Mūsų pabraukta.—Red.), dalyvavusius antrajame pasauliniame kare. Jei mane Dievas gyva ir sveiką laikys manau šį darbą baigti ateinančių metų pirmą pusmetį ir geriems Pittsburgho lietuviams padedant, išleisti dailią knygelę."

Tat visais knygos reikalais prašome stačiai kreiptis pas ruošėją ir leidėją: Mr. S. Gabaliauskas, 2816 Spring St., Pittsburgh 10, Pa., nes "Lietuvių Žinios" nieko bendro neturi su tos knygos leidimu.

Tito Lakūnus Teisti Kai Žmogžudžius, Ragina Jungtinių Valstijų Kongresmonas

WASHINGTON, Rugs. 28.—Laikydamosi nuomonės kad Jungtinės Valstijos negali toleruoti tarptautinės Tito brigandos, kongreso nas McDonough, republikonas iš Kalifornijos, reikalavo šiandie, kad vyrai, kurie Maršalo Tito įsakymu nušovė žemėn Amerikos lėktuvus Jugoslavijoje ir užmušė penkis Amerikos lakūnus, būtų Tautų Sąjungos teisiamai kaip žmogžudžiai.

Sugrąžins Lavonus Rusų "Pravda" vakar išgrynė Jugoslaviją kaip alyantų šalį turinčią pakankamai "drąsos stoti už savo teises," ir pavadino Amerikos ultimatumą "niekad nematyto aštrumo" atsakymu į teisėtus reikalavimus, kad J. V. liautųsi lauziusios Jugoslavijos suverenitetą.

Koks Dabar Mokslas Kauno Universitete

NEW YORK (LAIC).—Kuriam linkme dabar eina akademinio personalo "perauklėjimas" galima spręsti iš "Tarybų Lietuvos" Nr. 51.

Kauno Universiteto centruose rūmuose atliekamos "mokslinės" konferencijos, užsitiesiančios visą savaitę, kur aukštųjų mokyklų profesoriais, dėstytojams ir šiaip mokslo personalui skaitomos paskaitos šiomis temomis: "1. Tolimesnis draugo Stalino marksistinio-leninistinio mokslo praplėtimas apie karus. 2. Tas pats kiek liečia karus. 3. Draugas Stalino mokslas apie socialistinės ekonomikos išsivystymo dėsningumą. 4. Draugas Stalinas apie tarybinį mokslą ir jo išsivystymo perspektyvas. 5. Draugas Stalinas apie 6. Draugas Stalinas apie bolševikų partijos vaidmenį Didžiojo Tėvynės karo metu."

Kaip matome, Maskvos tikronija siekia pavergti ne tik kūnus bet ir protus.

Ruoskimės visu uolumu prie šalpos vėjau. Lietuviai pabėgėliai ištiestomis rankomis laukia mūsų pagalbos.

Kaltina Ameriką Nežiūrint patenkinimo

Kaltina Ameriką Nežiūrint patenkinimo galbos.

ukokite drabužių, maisto ir kitų dalykams treptiniams... USŲ KRAUTUVĖ DA BAR ATIDARA CIA Sand S. Hardware 6933 Superior Ave. Cleveland, Ohio. ERGER SIMANS S EXAMINED... AL HOME... ATARNAVIMAS... OHO... ŠIS... AKUBS... Cleveland, Ohio

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Laidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Ink.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEMlock 3121

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEMlock 3121

Kainuoja:
Jungt. Valstybėse metams.....\$3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui..... 1.50
Užsieny metams..... 4.00
Užsieny pusmečiui..... 2.00

Subscription Rates:
In U. S. A., one year.....\$3.00
In U. S. A., six months..... 1.50
Other countries, one year..... 4.00
Other countries, six months..... 2.00

Skelbimų kainos sulg susitarimo

Advertising rates on application

BISHOP'S CURIA
125 N. Craig Street
Pittsburgh 13, Pa.

Dear Father Kazenas:
I acknowledge receipt of your letter of Nov. 19 telling me of the arrival of the headquarters of the "Lithuanian News" in the City of Pittsburgh and of its intent to serve the ends of the Faith among the Lithuanian people here.

I express the hope that it will do this adequately, and I pray that Almighty God may bless the work and the intent of the work among the Lithuanians of this Diocese.

Sincerely yours in Christ,
Hugh Doyle
Bishop of Pittsburgh.

November 24, 1942.

MOKSLO METUS PRADEDANT

Lietuviškai patarlė: "Kaip pasiklosi, taip išsimiegos." Pritinka žmogui visuose jo užsimojimuose, žygiuose, veiksmuose, žodžiu visuose reikaluose. Šiuo atveju tos patarlės teisingą atspindį ir žmogaus gyvenimą tenka taikyti siekiančiam mokslo jaunimui.

Kuom fundamentas yra namui, tuomi auklėjimas yra jaunimui. Pastatui reikalinga pirmoje vietoje ne stogas, bet—fundamentas. O šis turi būt savo kokybe pirmos rūšies. Darant kitaip, net statybos nebaigus, gali tik griuvėsių krūva likti. Iš tokio darbo, aišku, žmogus nepasidžiaugs, kadangi nuostoliai neišsukia žmogui patenkinimo, o ir patį plano vykintoją—kontraktorių pavadinis nesąmoningu ir net kitų žmonių gyvybėms pavojingu. Tokį kontraktorių laukia ne garbės vieta, bet pamerkimas, baismė.

Auklėjimas duoda žmogui charakterį. Nuo charakterio priklauso žmogaus pastovumas, pajėgumas ir sugebėjimas gyventi pilnu gyvenimu—gyvenimu, kokį yra skyręs pačiam žmogui jo Kūrėjas. Žmogus be ar su vien silpnu charakteriu yra lygus anam be pirmoio fundamento namui. Jis prie pirmos progos kris nuolatos gresiančių pavojų auka. O tame nėra laimės pačiam žmogui. Jei taip būtų, tai visi puolusieji jaustųsi laimingais.

Sutvėrėjas skyrė žmogų sau (sutvėrė jį panašiu sau), kad žmogus, pildydamas Jo valią, būtų vertu paveldėtoju amžinosios laimės. Dievo šventai valiai įvykinti žmogus iš savo pusės yra reikalingas gero, pirmoio, nesvyruojančio charakterio. Tat, čia kyla klausimas, kur žmogus gali tokiomis dorybėmis persunktą charakterį įsigyti?

Kai žmogus savo troškuliumi numalšinti nori atsigerti šalto nuo ledų vandens, jis nemėgina pasisemti jo iš verdančio katilo, bet eina ir semiasi iš tokio indo, kuriame šaltas vanduo randasi.

Kai žmogui reikia kepurės, jis eina ne pas batsiuvį—kurpių kad jo galvai batų pasiūtų, bet eina ten, į tokią krautuvę, kur jis gali gauti jam reikalingą kepurę.

Ligonis šaukiasi savo sveikatai pagalbos ne iš laidotuvių įstaigos, bet kreipiasi prie gydytojo arba važiuoja į ligoninę. Jau pats žmogaus protas pasako, kad reikalinga jam daiktą kokis jis bebūtų tegalima gauti tik ten, kur toks daiktas yra. Todėl ne kur nors kitur, bet tik ten reikia kreiptis, kad jį įsigyti. Taigi ir charakterį įsigyti išbudavoti nėra įmanoma bet kurioje smuklėje bei taverne ar ant gatvės kampo, bet tik išimtinai auklėjimo įstaigoje.

Kalbant apie auklėjimo įstaigas, tenka konstatuoti faktą, kad vienintelė pilno žmogaus auklėjimo įstaiga yra katalikiška mokykla ar ji būtų pradinė, ar aukštesnioji, ar kolegija. Pilną žmogų su jo nemirtina siela ir kūnu ir šiu galutinai tikslu pripažįsta šiam Dievo aukščiausiam kūriniui Katalikų Bažnyčiai. O katalikiška mokykla yra tos Bažnyčios valios ūdytoja, reišėja ir vykintoja.

Lietuviai amerikiečiai šiais laikais gali jaustis tikrai laimingais patys turėdami lietuviams gyvybiniai reikalingas auklėjimo įstaigas. Jie patys joms vadovauja. Vienu žodžiu, turime kur mūsų jaunoji karta gali išsiugdyti gerą, tvirtą, pastovų, nepalaužiamą charakterį, kuris pirmoje vietoje padarys juos žmonėmis su pilno gyvenimo supratimu ir sugebėjimu tokio gyvenimo pilnybe naudotis ir būti ir sau ir lietuvių tautai naudingais, tėvams ir auklėtojams džiaugsmu ir garbe Dievui.

Lietuvių kartai šiandie yra gyvybiniai reikalingas katalikiškas auklėjimas persunktas grynais lietuviškas pradais. Kas nori manyti arba laikytis kitokios galvosenos, tas įgimtą lietuvių kraują ir tautinę sąvoką nori pakeisti svetima. Kas taiko kirvį lietuvių teisindamosi kad su laiku visvien mūsų įstaigose nebus lietuvių, nes jau ir dabar jie skaičiumi stovi mažiau už kitų tautybių jaunuosius, tas tuo pačiu kirviu kerta lauk fundamentą ant kurio stovi pačios mūsų auklėjimo įstaigos.

Lietuviybė yra duota mums Dievo dovana ir kaip tokią mums reikia branginti, ją išvystyti jaunose lietuvių

"The Story of Lithuania" Išleista

Rugpjūčio 7 d. Stratford House New Yorke išleido Lietuvos istoriją anglų kalboje: "The Story of Lithuania." Istoriją originaliai parašė kun. Thomas G. Chace (Čižauskas). Jis nevertė, ar nesekė kurią nors lietuvišką istoriją, bet nuo pradžios iki galo surinko žinias ir savais žodžiais atpasakojo visą Lietuvos istoriją, pradedant lietuvių tautos užgimimu ir baigiant 1946 metų įvykiais.

Knyga turi 392 puslapius, 8 žemėlapius (Dr. K. Pakšto), autoriaus žodį, William Henry Chamberlin įvadą, plačią bibliografiją, chronologiją ir indeksą. Štai kokios įtalpa:

- PART I
Formation of the Lithuanian State
I. Beginnings of the Lithuanian Nation.
II. King Mindaugas.
- PART II
The Early Lithuanian Grand Dukes
III. The First of a Dynasty.
IV. Brothers and Co-Rulers.
V. Jogaila and Lithuania.
VI. Vytautas the Great.
- PART III
Lithuania of the Late Middle Ages
VII. A Decade of Uncertainty.
VIII. Grand Duke Casimir.
IX. Grand Duke Alexander.
X. The Last of a Dynasty.
XI. The Union of Lublin.
XII. The Religious Revolt.
- PART IV
The Polish-Lithuanian Republic
XIII. Valois and Bathory.
XIV. First of the Vasas.
XV. The Muscovite and the Swedish Wars.
XVI. Two Native Brothers.
XVII. The Electors of Saxony.
XVIII. The First Partitions.
XIX. The Final Partitions.
- PART V
The Regeneration of Lithuania
XX. Lithuania and Napoleon.
XXI. Liberalism of Czar Alexander.
XXII. The Insurrection of 1863.
XXIII. Forty Years of Repression.

XXIV. Regeneration of Lithuania.
XXV. Political Rebirth of Lithuania.

PART VI
The Republic of Lithuania
XXVI. Re-establishment of Independent Lithuania.
XXVII. Wars of Independence.
XXVIII. Domestic and Foreign Settlements.
XXIX. Lithuania and World War II.

Iš įtalpos matyti kaip plačiai ši Lietuvos istorija parašyta. Atskira dalis, ar pavieniai skryliai tinka paskaitoms ar straipsniams. Be šios istorijos negalės apsieiti politikai, diplomatai, visuomenininkai, profesionalai, mokytojai ir mokiniai. Kiekvienas lietuvis privalo turėti vieną kopiją savo knygyne. Visos įstaigos, knygynai ir mokyklos turėtų ją įsigyti. Dabar mūsų jaunimas negalės pasiteisinti, kad nežino Lietuvos istorijos, kad nėra tokios knygos anglų kalboje.

"The Story of Lithuania" yra gražiai išleista, aiškiai atspausdinta, turinys grožiai išskirstytas. Iš viso knyga duoda malonaus įspūdžio. Aparai yra kieti, palšos spaudos su raudona juosta ir užvadinimu "The Story of Lithuania." Aparai turi geltoną užvalkėlį su raudona juosta ir žaliomis raidėmis. Virš užrašo yra Lietuvos Vytis.

Knygos kaina yra \$3.50. Galima užsakyti tiesiog iš Stratford House, 52 Vanderbilt Ave., New York 6, N. Y. arba, Rev. C. E. Paulonis 207 York St., Brooklyn, N. Y. Ligi šiol atspausdintas ribotas skaičius, tad gali pritrūkti. Pasiskubinkite įsigyti "The Story of Lithuania."

NUKENTĖJUSIEJI TEBEŠELPIAMI

Nors ir vasara ir karščiai vilioja ir pajūrius, paėžeres, paupius, girias ir laukus, nelaiminguosius lietuvius Europoje šelpti reikalas pilnai suprantamas ir gyvas. Kaip žemiau iš pateikiamo sąrašo matysite, rūbai, maistas, medikamentai, mokykloms reikmenys ir knygos aukojami, renkami ir siunčiami į BALF sandėli.

Štai, per liepos mėnesį BALF sandėlyje gautosios dovanos svarais:

- Baltimore, Md., BALF skyrius (per K. Matuliaską) 84 s. (maisto) 21 sv., Mrs. B. Marriott 16 sv.; Boston, Mass., "Darbininkas" (mok. reik.) 24 sv., BALF 17 skyrius 270 sv., M. Gasputis 29 sv.; Bridgeville, Pa., kun. A. Jurgutis 32 sv.; Chicago, Ill., N. N. (knygų) 100 sv., El. Bertscher 9 sv.; Detroit, Mich., J. Pilka 440 sv., E. Paurazienė 68 sv., V. Kriaučiūnas 10 sv.; East Orange, N. J., T. M. Grybaltė 10 sv.; Exeter, Pa., M. Bernotaitienė 18 sv.; Frackville, Pa., Nukryžuoto Jėzau Scserys (mok. reik.) 9 sv.; Great Neck, N. Y., N. N. 14 sv.; Hinsdale, Ill., Tėvai Marjona 13 sv.; Indiana Harbo, Ind., sv. Pranciškaus mokykla (mok. reik.) 25 sv.; Lawrence, Mass., sv. Pranciškaus parapilja 123 sv. (maisto) 12 sv. (mokyklos reikmen) 19 sv., (vaistų) 190 sv.; Lynbrook, N. J., J. Raudonaitis 35 sv., J. Steponavičia 250 sv. (maisto) 17 sv.; Lowell, Mass., J. M. N. 29 sv.; Los Angeles, Calif., prel. J. Maciejauskas (maisto) 870 sv.; Lyndhurst, N. J., Ona Stankienė 51 sv.; Lakewood, Ohio, F. J. Zurial 27 sv.; Mahanoy City, Pa., sv. Juozapo parapilja 40 sv.; Melrose Park, Ill., N. Petraitis 607 sv.; Montreal, Can-

- ada, I. ir R. Ivaškevičiūtės (gaidų) 1 sv.; New Haven, Conn., sv. Kazimiero parapilja 264 sv.; Paterson, N. J., BALF 86 skyrius 55 sv.; Pittston, Pa., BALF 64 skyrius (maisto) 225 sv.; Putnam, Rochester, N. Y., sv. Jurgi operapilja 277 sv. (maisto) 370 sv.; Santa Monica, Cal., Bronė Starkienė 17 sv.; Shenandoah, Pa., sv. Jurgio mokykla (mok. reik.) 45 sv.; Simsbury, Conn., A. Mikalauskienė 15 sv.; Tacoma, Wash., Anna Willis 31 sv.; Union City, Conn., C. Pėsaitienė 10 sv.; Waterbury, Conn., M. P. Brazauskas (knygų) 92 sv.; Worcester, Mass., Gritaitė 5 sv.; New York, N. Y., kun. Liubauskas 73 sv., N. N. 32 sv.; Brooklyn, N. Y., P. Labanauskas (technikos žurnalai) 22 sv., A. Narvydas 5 sv., Žilinskas 4 sv., Nursing Sisters of the Sick and Poor 423 sv., N. N. 20 sv., Slugžda 5 sv., Dr. Valtuolis 9 sv., Frank J. Tumasonis 27 sv., Dr. A. Šilupaitė 3 sv., E. Whitecavage 8 sv., Helen Doboshinsky 21 sv., Ona Kulbokienė 1 sv., J. Tolšius 11 sv. (knygų) 21 sv., J. Zergelis 10 sv., I. Kraujalis 14 sv., Reimienė 12 sv., Elena Radzevičius 13 sv., V. Botyrius 8 sv., K. Stankevičius 10 sv., X. Strumskis 12 sv.; Jamaica, N. J., adv. K. Jurgėla 62 sv.; Maspeth, N. Y., V. J. Atsimainymo parapilja 117 sv., kun. J. Balkūnas (maidaknygių) 7 sv.

Kiekviena dovanėlė gyvai įvertinama, kiekvienas paaukotas daiktas pailgina Europoj gyvenančiam lietuviui gyvybę, apsaugoja nuo ligos, sustiprina viltį gyventi. Tiek gautamieji laiškai, tiek atvažiuojantieji į Dėdės Saimo žemę lietuvių džiaugiasi ir dėkova už sudovanotas dovanas.

širdyse. Kas talentų nebrangina, jų nebetenka, Dievas juos atima. Būdekime ir dirbkime, ir tai viningai, o būkime tikri Dievo palaima bus su mumis.

Dabar vyksta vėjus. Siuntinėjame atsišaukimų, prašančių aukoti kas ką gali. Malonėkite tuos atsišaukimus kuoplačiausiai paskleisti ir nelietuviams. Kur ir kiek jų reikia, prašome kreiptis į BALF raštinę arba tiesiog į sandėli, į kurį prašome siųsti ir visas dovanas.

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc.
(Warehouse)
101 Grand St., Brooklyn 11 N. Y. Tel. EVergreen 8-6203

Naujas Bolševikų Šantažas Švedijoje

NEW YORK (LAIC).—Iš American News Exchange, Inc., kas savaitę New Yorke leidžiamų biuletinių sužinojome, kad sovietų pasiuntinys Stockholmė buvo užprotestavusi prieš baltiečių emigravimą iš Švedijos. Ypatingai sovietams nepatiko, kad kai kurie Švedijoje prieglaudą suradę baltiečiai (lietuviai, latviai, estai) išvyko į Jungtines Valstybes. Girėdi, kaip sovietų piliečiai, be sovietų leidimo, jie to daryti negali.

Švedų vyriausybė atsakė, esą šiuo požiūriu baltiečiai naudojami tokiomis pat teikėmis kaip ir Švedijos piliečiai ir yra laisvi emigruoti kur nori ir kada nori.

Švedų vyriausybės nusišaukimą stipriai parėmė visa padorioji švedų spauda. Ypatingai stiprius redakcinius davė "Dagens Nyheter" ir "Svenska Dagbladet."

Kaip žinoma, pastaruojų metu sovietų spaudimas į švedus ir vėl padidėjo. Netruksta net grąšinimų. Ir ne vien tik žodžiais. Pav., sovietai pradėjo Švediją apšaudinėti iš anapus Baltijos net raketomis. Tuo tarpu, šaudoma manevrinėmis raketomis, be TNT.

Matomai, rusai iš švedų nori išspausti sau palankią prekybą sutartį (daug gauti, nieko nemokėti) ir apskritai, švedams užkirsti kelią eiti išvien su amerikiečiais ir anglais (dėtis į vadinamąjį vakarų bloką). Lygiagreta tebespaudžia išduoti baltiečius, ir reikalauja bazių bei įsileisti garnizonus (kaip kad 1939 metais Pabaltijyje).

150 Koncertų Ištrėmimo

VAKARŲ EUROPA (LAIC).—Lietuvos operos solistė Juzė Augaitytė mini savo 150-tą viešą pasirodymą trėmimo. Ji įnešė daug šviesių spindulėlių į niūrias tremtinių dienas, dainuodama stovyklų koncertuose ir giedodama pamaldose.

219,500 KNYGŲ LIETUVOJ IŠIKŪRUSIEMS RUSAMS

NEW YORK (LAIC).—Kiek daug maskolių privežta į Lietuvą galima nusimantinti iš šio Lietuvos komunistų laikraštįje "Tiesa" Nr. 33 tilpusio pranešimo: "Rusų kalba Tarybų Lietuvoje išleista įvairios rinkiminės literatūros daugiau kaip 219,500 egzempliorių." Ir tas šlamštas spausdinamas Lietuvos žmonių pinigais bei jų darbu.

TIESOS IEŠKANTIEMS

"Kurs ieško, randa." (Šv. Mat. vii, 8)

GARBENIO IR JO GIMINIŲ NUOMONĖS
—Parašė Kun. J. Gerutis—

(Tęsinys)
Antra vertus, patėmyk, mano drauge, tegul sau tai vis būtų ir tiesa, ką gudruoliai prasimano, begu jie ta savo kalba atstumtų Dievą nuo tvėrimo darbo? Anaipatol! Pasakysime, pasaulis prasidėjo iš gleivės, iš kiaušinio trynio, iš žiupsnio koks nors, vienok nei gleivė, nei niekas kitas neatsirado patys savimi. Turėjo būti koks nors protingas darbininkas, kuris įpūtė visiems gyvybę.

Taip tatai, mano drauge, neverta sekioti paskui niekakalbius. Ateis gadynė, užgims kiti žmonės, apsiivers mokslas, apsiereiks naujos nuomonės ir pasaulis juoksis iš senųjų pavadinėjų juos klaidingais. Dievo niekas neatstatė ir neatstatys nuo pasaulio įkūrimo. Mes kaip sakėme gimė iš Adomo ir Ievos, taip ir sakysimės. Jie savo amžių neprirodys nei išėjusius iš beždžionės veislės.

MANO ŠUNUKAS YRA ŽVĖRIUKAS IR NIEKAS KITAS

Šį atvejį Garbenis parašė man laiška, gerai pirma apmąstęs ir paskyrė vietą, kam turėjo susitikti. Ta vieta buvo Panevėžyje, viešbutyje. Laiško turinys apskritai paėmus buvo toks:

Brangus Geradėjau! Aš norėčiau pasikalbėti su tamta apie žvėriukus, kurie nėra mūsų prabočiai. Bet ar nebus jie bent kiek nors giminaičiai? Aš klausčiau tamtos, ar jau žvėriukai yra tokie bepročiai, kaip paprastai manoma? Ar tik jų sąmonė negreičiuojas biskį su mūsų? Būk, geradėjau, malonus, užkreipk viešbutin šio mėnesio 30 dieną ir aš ten būsiu. Pasikalbėsiva apie tą dalyką, jei geradėjui nenusibodo dar jauno abejučio įkyrus klausimai. Su didele pagarba—Garbenis.

Paskirtą dieną, 9:30 valandą iš ryto, buvova jau abu minėtame viešbutyje. Nekantrus Garbenis tik spėjo apšilti ir tuojau pareikalavo iš manęs, kad atsakyčiau kas buvo jo laiške rašyta. Aš taip pradėjau:

Mano drauge! Tamsta satai, būk žvėriuko protas einaš kone greta su žmonių protu, būk skirtumas esąs menkių menkiausias, taip kad kada nors žvėrys pavirsią į žmones ir pasidarysį lygiai su žmogiumi.

—Taip nesakiau,—atkirto Garbenis.

—Nesakei, bet būtumei pasakęs, kad aš būčiau nespėjęs pirma pasakyti. Nusiramink, mano drauge, kol pasaulis yra pasauliu, niekad os nesuligys su tamsata nei arklys, nei šuva vien tik dėlto, kad jiedu yra žvėriukai. Protas nepriguli nuo to, kiek tas ar kitas gyvis tu-

—Ar taip?
—Tikrai, taip. Ir štai todėl. Žmogus turi nuomonę, gyvulus neturi jokios. Tamsata turi nuomonę apie sielą, apie Dievą, arklys neturi.

—Betgi žmonės, kurie ginčija Dievą...
—Taip, jie ginčija, bet triri nuomonė apie Dievą. O gyvuliai ar išmano apie ką nors dvasišką? Jie buvo, yra ir pasiliks neišmanėliai.

—Iš tikro čia yra didelis skirtumas, ir, man regis, tame dalyke, nėra ko tikėtis, kad kuomet nors apsiereikėtų pažanga pas gyvulus Dargi ar jie turi nuomonę, kad ir apie medžiagą?

—Palauk. Gyvuliai malo trikampi vieną, kitą, trečią. Bet jie nesupranta, kaip tas trikampis pasidaro. Kitaip tarus, jie negali išgalvoti, kas tai būtų trikampynė, tas klausimas yra jiems neprieimamas.

—Ar tai gyvuliams būtų naudinga žinoti?
—Kaipo gyvuliams, žinoma, nereikalinga. Bet norint pasirodyti žmonių prabočiais būtų labai reikalinga. Kai kada regime kuoraiškiausiai gyvulus neturint nei mažiausio daiktų supratimo. Štai išperk šuni kartą ir kitą botagu, jis potam bijos botago iš tolo. Tuo tarpu stovi kertėje ryškė lygiai skaudi kaip ir botagas, šuva jos nekiek nebijo potol, pakol gaus lupi ta ryškėte.

—Iš tikrųjų, tai ne bet koks pripadorymas. Iš to išeina, kad žmogus yra vienatinis sutvėrimas, kuris turi daiktų supratimą, o gyvulus ne.

—Tai viena. Antra, žmogus surenka nuomones krūvon ir sprendžia, kaip čia yra, mąsto visaip. Gyvulus nemąsto, ir nemąstys niekad os.

—Bet yra ir tarpe gyvulių, kurie protauja.

—Kuris gi?
—Ugi asilas.

ri smagenų, bet nuo to, kas jis yra. Aiškiau tarus, jau tis yra kurkas storesnis uilapė, o vienok lapė jautjį maišą ikiš ir užriš. Nors yra sakoma: protingas gyvulus —ir aš pats taip sakau—bet nepripažįstu jokio proto kitiems sutvėrimams. Jausmas tai kas kita, šitas yra beabejonės pas visus žvėriukus ir pas žmones taipgi. Čia, kad tamta nori, aš sutinku ant giminytės, bet kas dėl proto ir mirsiu nesutiksiu!

—Klausysiuos, geradėjau, toliau.

—Prašau. Aš galiu tamsata parodyti, beesant tarpe žmogaus ir tarpe gyvulių tokią bedugnę, kad potūkstantčio metų nebus pas gyvulus nei mažiausios pažangos.

—Ar taip?
—Tikrai, taip. Ir štai todėl. Žmogus turi nuomonę, gyvulus neturi jokios. Tamsata turi nuomonę apie sielą, apie Dievą, arklys neturi.

—Betgi žmonės, kurie ginčija Dievą...
—Taip, jie ginčija, bet triri nuomonė apie Dievą. O gyvuliai ar išmano apie ką nors dvasišką? Jie buvo, yra ir pasiliks neišmanėliai.

—Iš tikro čia yra didelis skirtumas, ir, man regis, tame dalyke, nėra ko tikėtis, kad kuomet nors apsiereikėtų pažanga pas gyvulus Dargi ar jie turi nuomonę, kad ir apie medžiagą?

—Palauk. Gyvuliai malo trikampi vieną, kitą, trečią. Bet jie nesupranta, kaip tas trikampis pasidaro. Kitaip tarus, jie negali išgalvoti, kas tai būtų trikampynė, tas klausimas yra jiems neprieimamas.

—Ar tai gyvuliams būtų naudinga žinoti?
—Kaipo gyvuliams, žinoma, nereikalinga. Bet norint pasirodyti žmonių prabočiais būtų labai reikalinga. Kai kada regime kuoraiškiausiai gyvulus neturint nei mažiausio daiktų supratimo. Štai išperk šuni kartą ir kitą botagu, jis potam bijos botago iš tolo. Tuo tarpu stovi kertėje ryškė lygiai skaudi kaip ir botagas, šuva jos nekiek nebijo potol, pakol gaus lupi ta ryškėte.

—Iš tikrųjų, tai ne bet koks pripadorymas. Iš to išeina, kad žmogus yra vienatinis sutvėrimas, kuris turi daiktų supratimą, o gyvulus ne.

—Tai viena. Antra, žmogus surenka nuomones krūvon ir sprendžia, kaip čia yra, mąsto visaip. Gyvulus nemąsto, ir nemąstys niekad os.

—Bet yra ir tarpe gyvulių, kurie protauja.

—Kuris gi?
—Ugi asilas.

—Ar taip?
—Tikrai, taip. Ir štai todėl. Žmogus turi nuomonę, gyvulus neturi jokios. Tamsata turi nuomonę apie sielą, apie Dievą, arklys neturi.

—Betgi žmonės, kurie ginčija Dievą...
—Taip, jie ginčija, bet triri nuomonė apie Dievą. O gyvuliai ar išmano apie ką nors dvasišką? Jie buvo, yra ir pasiliks neišmanėliai.

—Iš tikro čia yra didelis skirtumas, ir, man regis, tame dalyke, nėra ko tikėtis, kad kuomet nors apsiereikėtų pažanga pas gyvulus Dargi ar jie turi nuomonę, kad ir apie medžiagą?

—Palauk. Gyvuliai malo trikampi vieną, kitą, trečią. Bet jie nesupranta, kaip tas trikampis pasidaro. Kitaip tarus, jie negali išgalvoti, kas tai būtų trikampynė, tas klausimas yra jiems neprieimamas.

—Ar tai gyvuliams būtų naudinga žinoti?
—Kaipo gyvuliams, žinoma, nereikalinga. Bet norint pasirodyti žmonių prabočiais būtų labai reikalinga. Kai kada regime kuoraiškiausiai gyvulus neturint nei mažiausio daiktų supratimo. Štai išperk šuni kartą ir kitą botagu, jis potam bijos botago iš tolo. Tuo tarpu stovi kertėje ryškė lygiai skaudi kaip ir botagas, šuva jos nekiek nebijo potol, pakol gaus lupi ta ryškėte.

—Iš tikrųjų, tai ne bet koks pripadorymas. Iš to išeina, kad žmogus yra vienatinis sutvėrimas, kuris turi daiktų supratimą, o gyvulus ne.

—Tai viena. Antra, žmogus surenka nuomones krūvon ir sprendžia, kaip čia yra, mąsto visaip. Gyvulus nemąsto, ir nemąstys niekad os.

—Bet yra ir tarpe gyvulių, kurie protauja.

—Kuris gi?
—Ugi asilas.

—Ar taip?
—Tikrai, taip. Ir štai todėl. Žmogus turi nuomonę, gyvulus neturi jokios. Tamsata turi nuomonę apie sielą, apie Dievą, arklys neturi.

—Betgi žmonės, kurie ginčija Dievą...
—Taip, jie ginčija, bet triri nuomonė apie Dievą. O gyvuliai ar išmano apie ką nors dvasišką? Jie buvo, yra ir pasiliks neišmanėliai.

—Iš tikro čia yra didelis skirtumas, ir, man regis, tame dalyke, nėra ko tikėtis, kad kuomet nors apsiereikėtų pažanga pas gyvulus Dargi ar jie turi nuomonę, kad ir apie medžiagą?

—Palauk. Gyvuliai malo trikampi vieną, kitą, trečią. Bet jie nesupranta, kaip tas trikampis pasidaro. Kitaip tarus, jie negali išgalvoti, kas tai būtų trikampynė, tas klausimas yra jiems neprieimamas.

—Ar tai gyvuliams būtų naudinga žinoti?
—Kaipo gyvuliams, žinoma, nereikalinga. Bet norint pasirodyti žmonių prabočiais būtų labai reikalinga. Kai kada regime kuoraiškiausiai gyvulus neturint nei mažiausio daiktų supratimo. Štai išperk šuni kartą ir kitą botagu, jis potam bijos botago iš tolo. Tuo tarpu stovi kertėje ryškė lygiai skaudi kaip ir botagas, šuva jos nekiek nebijo potol, pakol gaus lupi ta ryškėte.

—Iš tikrųjų, tai ne bet koks pripadorymas. Iš to išeina, kad žmogus yra vienatinis sutvėrimas, kuris turi daiktų supratimą, o gyvulus ne.

—Tai viena. Antra, žmogus surenka nuomones krūvon ir sprendžia, kaip čia yra, mąsto visaip. Gyvulus nemąsto, ir nemąstys niekad os.

—Bet yra ir tarpe gyvulių, kurie protauja.

—Kuris gi?
—Ugi asilas.

—Ar taip?
—Tikrai, taip. Ir štai todėl. Žmogus turi nuomonę, gyvulus neturi jokios. Tamsata turi nuomonę apie sielą, apie Dievą, arklys neturi.

—Betgi žmonės, kurie ginčija Dievą...
—Taip, jie ginčija, bet triri nuomonė apie Dievą. O gyvuliai ar išmano apie ką nors dvasišką? Jie buvo, yra ir pasiliks neišmanėliai.

—Iš tikro čia yra didelis skirtumas, ir, man regis, tame dalyke, nėra ko tikėtis, kad kuomet nors apsiereikėtų pažanga pas gyvulus Dargi ar jie turi nuomonę, kad ir apie medžiagą?

—Palauk. Gyvuliai malo trikampi vieną, kitą, trečią. Bet jie nesupranta, kaip tas trikampis pasidaro. Kitaip tarus, jie negali išgalvoti, kas tai būtų trikampynė, tas klausimas yra jiems neprieimamas.

—Ar tai gyvuliams būtų naudinga žinoti?
—Kaipo gyvuliams, žinoma, nereikalinga. Bet norint pasirodyti žmonių prabočiais būtų labai reikalinga. Kai kada regime kuoraiškiausiai gyvulus neturint nei mažiausio daiktų supratimo. Štai išperk šuni kartą ir kitą botagu, jis potam bijos botago iš tolo. Tuo tarpu stovi kertėje ryškė lygiai skaudi kaip ir botagas, šuva jos nekiek nebijo potol, pakol gaus lupi ta ryškėte.

—Iš tikrųjų, tai ne bet koks pripadorymas. Iš to išeina, kad žmogus yra vienatinis sutvėrimas, kuris turi daiktų supratimą, o gyvulus ne.

—Tai viena. Antra, žmogus surenka nuomones krūvon ir sprendžia, kaip čia yra, mąsto visaip. Gyvulus nemąsto, ir nemąstys niekad os.

—Bet yra ir tarpe gyvulių, kurie protauja.

—Kuris gi?
—Ugi asilas.

—Ar taip?
—Tikrai, taip. Ir štai todėl. Žmogus turi nuomonę, gyvulus neturi jokios. Tamsata turi nuomonę apie sielą, apie Dievą, arklys neturi.

—Betgi žmonės, kurie ginčija Dievą...
—Taip, jie ginčija, bet triri nuomonė apie Dievą. O gyvuliai ar išmano apie ką nors dvasišką? Jie buvo, yra ir pasiliks neišmanėliai.

—Iš tikro čia yra didelis skirtumas, ir, man regis, tame dalyke, nėra ko tikėtis, kad kuomet nors apsiereikėtų pažanga pas gyvulus Dargi ar jie turi nuomonę, kad ir apie medžiagą?

—Palauk. Gyvuliai malo trikampi vieną, kitą, trečią. Bet jie nesupranta, kaip tas trikampis pasidaro. Kitaip tarus, jie negali išgalvoti, kas tai būtų trikampynė, tas klausimas yra jiems neprieimamas.

—Ar tai gyvuliams būtų naudinga žinoti?
—Kaipo gyvuliams, žinoma, nereikalinga. Bet norint pasirodyti žmonių prabočiais būtų labai reikalinga. Kai kada regime kuoraiškiausiai gyvulus neturint nei mažiausio daiktų supratimo. Štai išperk šuni kartą ir kitą botagu, jis potam bijos botago iš tolo. Tuo tarpu stovi kertėje ryškė lygiai skaudi kaip ir botagas, šuva jos nekiek nebijo potol, pakol gaus lupi ta ryškėte.

—Iš tikrųjų, tai ne bet koks pripadorymas. Iš to išeina, kad žmogus yra vienatinis sutvėrimas, kuris turi daiktų supratimą, o gyvulus ne.

—Tai viena. Antra, žmogus surenka nuomones krūvon ir sprendžia, kaip čia yra, mąsto visaip. Gyvulus nemąsto, ir nemąstys niekad os.

—Bet yra ir tarpe gyvulių, kurie protauja.

—Kuris gi?
—Ugi asilas.

—Ar taip?
—Tikrai, taip. Ir štai todėl. Žmogus turi nuomonę, gyvulus neturi jokios. Tamsata turi nuomonę apie sielą, apie Dievą, arklys neturi.

—Betgi žmonės, kurie ginčija Dievą...
—Taip, jie ginčija, bet triri nuomonė apie Dievą. O gyvuliai ar išmano apie ką nors dvasišką? Jie buvo, yra ir pasiliks neišmanėliai.

ANTIEMS

JO UOMONĖS

terutis

agenų, bet nuo to, kas a. Aiškiau tarus, jau ra kurkas storesnis u o vienok lapė jauti j iškis ir užriš. Nors yra na: protingas gyvuly iš pats taip sakau—bet pažįstu jokio proto ki sutvėrimams. Jaus ai kas kita, šitas yra b nės pas visus žvėriukus s žmones taigpi. Čia, amžta nori, aš sudinku iminystės, bet kas dėl ir mirsiu nesutiksl!

lausysiuos, geradėju.

rašau. Aš galu tams rodyti, beesant tarpe us ir tarpe gyvully to edugne, kad po tūks metų nebus pas gr nei mažiausios p s.

ir taip?

krai, taip. Ir štai br žmogus turi nuomonę, s neturi jokios. Tams i nuomonė apie siela dieva, arklis neturi. tgi žmonės, kurie gin eva. . .

ip, jie ginčija, bet tr monė apie Dievą. O ai ar išmano apie ka vasišką? Jie buvo, ir liks neišmanėliais

tikro čia yra didelis nas, ir, man regis, tr lyke, nėra ko tikėtis. omet nors apsirėk žanga pas gyvulus ar jie turi nuomonę apie medžiagą?

lauk. Gyvuliai mat p viena, kita, trečia, nesupranta, kaip tas pis pasidaro. Kitai jie negali išgalvoti, būtų trikampynė, tas as yra jiems neprie

tai gyvuliams būtų ga žinotų?

ipo gyvuliams, žino reikalinga. Bet ne sirodyti žmonių pr būtų labai reikalir ai kada regime kv siai gyvulus net mažiausius daiktų su . Štai išperk šun r kitą botagu, jis p o os botago iš tolo. Tuo tovi kertėje rykštė ly audi kaip ir botagas s neikiek nebijo pa ol gaus lupti ta ryk

tikrųjų, tai ne bet ipadorymas. Iš to iš d žmogus yra viena itvėrimas, kuris turi supratimą, o gyvuly s viena. Antra, žmo enka nuomonės kr sprendžia, kaip čia isto visaip. Gyvuly o, ir nemąstys nleka

ra yra ir tarpe gyvully rotauja.

ris gi?

asilas.

(Bus daugiau)

Gimtoji Nuodėmė

KUN. J. VAITKEVIČIUS, M.I.C.

4. LIGŲ KRYPTIS

Pravartu dabar susekti, kuria kryptimi žmogiškoji prigimtis yra traukiama gimtosios nuodėmės, kokio- jėgomis ir priemonėmis jis gali jai atsispirti ir ją nugalėti.

Šv. Augustinas sako, kad visos meilės, kurios tik ap- lanko žmogaus širdį, susive- da prie dviejų: arba Dievo arba savęs.

Meilė Dievo veda žmogų prie savęs neapkenčiamo. Matome tai šventųjų gyve- nime. Meilė gi savęs—savy- myla, arba egoizmas, veda žmogų prie Dievo neapken- čiamo. Matome tai bedievių ir piktyjų dvasių gyvenime. Kadangi nuodėmė yra ne kas kita, o tik nusigrįžimas nuo Dievo ir atsigrižimas į save, savymyla tad arba ego- izmas yra gimtosios nuodė- mės esmė, ji yra persunkusi visą žmogaus gyvenimą, vi- aus jo darbus. Kai laukinis gyvulus, gimęs ir augęs miš- kuose, nemėgsta žmogiškos pastogės, bet bėga atgal į mišką, nes jo prigimtis jį ten traukia, taip žmogus, gimto- sios nuodėmės paliestas, jau- čia įgimtą patraukimą ša- lintis nuo Dievo ir mylėti vien save.

Toji savymyla pasireiškia žmogaus gyvenime septy- nišais būdais, kuriuos tikėji- mo mokslas vadina septy- niomis didesnėmis nuodė- mėmis: Puikybė, Godulystė, Paleistuvystė, Apsirijimas, Girtybė, Piktis, Pavjdas, Tingėjimas Dievo Tarnybo- je. Šiomis tad septyniomis kryptimis ir nuteikia kiek- vieną žmogų gimtoji nuodė- mė.

5. DIEVO KULTŪRA

Kas dabar gali žmogų pa- gydyti iš tų septynių nusi- teikimų nuodėmės linkni? Jau Šv. Povilas kėlė tą klaui- simą, sakydamas: "Nelai- mingas aš žmogus! Kas ma- ne išlaisvins nuo to mirtin- go kūno?" (Rom. 7,24.) Ir atsako: "Dievo malonė per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų" (Rom. 7,24). Taigi ne pa- žangos, partijų politikos, ne parlamentų nutarimai, ne filosofijos, nei kokios kultū- ros tomis filosofijomis pa- remtos pagydyt mus iš tų nuodėmingų ligų, o tik Die- vo malonė, todėl visos kultū- ros, kurios neveda prie Die- vo ir Jo malonės, yra pražū- tingos, jos dar labiau sirdi- na žmonių dvasią ir kursto piktus palinkimus. Pažvel- kime tik į šių laikų kultūrų išdavus, tarptautinius san- tykius, o surasime jose visas septynias didžiąsias nuodė- mes, išvystytas ir išaugintas iki aukščiausiam laipsniui. Visur pastebėsime melą, suktybes, plėšimus, žiauru- mus, neapykantas, paleistu- vystes, pavydus, nuo kurių kenčia ir žūva milijonai žmo- nių ir ištisos tautos. Jeigu pagal mūs Išganytojo pamok- ymą medį reikia pažinti iš jo vaisių, tai šių laikų be- dieviškoji kultūra turi būt be galo blogas medis, jeigu išdavė tiek daug ir taip blogų vaisių.

5. PRIGIMTIES ŽAIZDOS

Šalia tų septynių didžiųjų nuodėmių gimtoji nuodėmė padarė mūs prigimty dar keturias žaizdas, kurios ypa- tingų būdu sunkina mūsų kelionę pas Dievą.

A. Pirmoji žaizda yra mūs prote, todėl sunku mums yra surasti tas tiesas, kurios veda mus prie Dievo. Vienas yra Dievas, viena yra tiesa, vienas turėtų būt ir tikėjimas ant žemės, o tuo tarpu pasaulis pilnas yra įvairių įvairiausių tikėjimų, kurie vienas kitam prieštarauja, vienas kitą kovoja. Net paties Dievo apreiškimas tikė- jimas būna dažnai klaidin- gai suprstas, iškraipytas ir tai taip biauariai, kad nei ki- birkštėlės nebelineka jame dieviškosios tiesos. Žinojo tai mūs Išganytojas, todėl įkūrė įstaigą tiesai apsaugo- ti, pastatė ją ant uolos, su- teikė jai neklaidingumo do- vaną, kad pragaro vartai, atseit melo ir klaidos jos ne- nugalėtų. Toji įstaiga yra Katalikų Bažnyčia. Antras tūkstantis metų jau baigia- si, kaip ji eina savo pareigą, saugodama ir neklaidingai skelbdama Dievo žodį, bet užtai turi kentėti ir atlaiky- ti žiauriausius persekioji- mus, išniekinimus, užpuoli- mus, nes norima būtinai Dievo tiesą nušluoti nuo že- mės paviršiaus. Jeigu žmo- gaus protas būtų sveikas, tu- rėtų versti žmonių džiaug- ties Dievo tiesa, o ne ją per- sekioti, nes tiesa taip yra protui reikalinga, kaip kad sveikas oras plaučiams, nieks nesibodi sveiku oru, bet visi juo džiaugiasi.

Atsivėlge į visa tai, turi- me prieti išvadą, kad žmo- gaus protas nėra sveikas. Kai sužeista koja kliudo žmogui tiesiai eiti ir verste verčia jį šlubuoti, taip žmo- gaus protas nepajėgia tei- singai protauti ir verste ver- čia jį klaidžioti, ir tai taip svarbiame reikale, kaip kad yra jo amžinas likimas. Toks protas negalėjo išeiti iš Die- vo rankų.

B. Antroji žaizda yra žmogaus valioje. Valia yra toji dvasios galia, kurią žmo- gus pasirenka iš daugelio gerybių tāsias, kurios šiuo momentu ir šiose aplinkybė- se jam atrodo geriausias. Ir čia jis dažnai klysta ir pa- sirenka tai, kas yra bloga. Nors protas ir parodo, kas reiktų pasirinkti, bet valia nenori ir prieštarauja. Gir- tuokliui protas aiškiai sako, kad reikia susivaldyti, nes jau baigia nykti ir sveikata ir turtas, o visgi valia ne- klausio to patarimo ir renka- si girtybę. Pažvelkime tik į valstybių kalėjimus, o pa- matysime, kiek ten yra žmo- nių, kurie kenčia už blogą pasirinkimą. Net tikintieji, turėdami šviesą ir Dievo ma- lonę, dažnai daro blogą pasi- rinkimą, už kurį turi paskui gailėtis ir prisipažinti per iš- pažintį blogai padarę. Šią tiesą reiškia Šv. Povilas, sa- kydamas: "Ką aš darau aš neįsmanau, nes ne gera, ku- rio noriu, aš darau, bet da- rau pikta, kurio nekenčiu.

PROSOVIETŲ PROPAGANDINIUS LAIŠKUS MESKITE Į GURBĄ

WASHINGTON. — Pra- nešama, kad paštas kasdien užgrūstas tūkstančiais laiškų paeinančių iš įvairiausių organizacijų, kurios vieno- kiui ar kitokiui būdu rišasi viena su kita komunistų tin- kle varyti prosovietinę prop- agandą. Vien New Yorke veikia 150 tokių organizaci- jų, kurios atlikę savo skirtą tikslą maino vardus, pasilik- damos tuos pačius valdybos narius, ar visai išnykstan- čios.

Jos šmeižia ir užpuola tik- rus amerikiečius, kuriems nepageidautina komuniz- mas šioje šalyje. Tokius jie pravardžiuoja Amerikos fa- sistais.

Draugijų Sarašas
Visos žemiau išvardintos draugijos yra komunistiš- kos. Gautus iš jų laiškus meskite į gurbą. Štai jos:

National Council of Amer- ican-Soviet Friendship, National Federation for Con- stitutional Liberties, Joint Anti-Fascist Refugee Com- mittee, Action Committee to Free Spain, Independent Citizens Committee of Arts, Sciences, Professions, National Committee to Win Peace, Veterans Against Dis- crimination, American Youth for Democracy, National Negro Congress ir dar daugelis kitų.

Draugijų Veikla

Šios grupės sėja komunis- tišką propagandą. Ruth McKenney, komunistų par- tijos narė, sako, kad komu- nistai Amerikoje veikia uni- jose, ūkio organizacijose, moterų rateliuose, negrų ir intelektualų tarpe.

Teisingumo departamento dokumentas sako, kad nors šios draugijos sukurtos pa- viršutiniškai neva geram tikslui, tačiau aktualiai jos yra komunistų partijos įran- kiai tęsti toliau savo veiki- mą iki to laiko, kuomet ko- munistai mano galės užimti valdžią revoliucijos keliu.

Apie Dabartinius "Lietuviš- kus" Cigaretus

NEW YORK (LAIC).— Okupantų leidžiamajame laikraštyje "Tarybų Lietu- va" Nr. 51 tyčiojama iš fa- brikio "Kova," kur gamina- mi tokie cigaretai, kad vie- toje tabako jaučiamas sie- ros, pakulų ir kitokių prie- maišų dūmas.

Ką Dabar Skaito Lietuvos Valstiečiai

NEW YORK (LAIC).— Ant kiek okupantai nususi- no Lietuvos spaudą, galima spręsti iš komunistų leidžia- mo "Valstiečių Laikraščio." Pav. jo Nr. 61 tilpo tik trys dalykai: Kalinino straipsnis "Lietuvių Tauta Naujuoju Keliu," pranešimas apie

pasidavę atgaivintam Mask- vos Patriarchui Aleksiejui. Iki kapituliavimo, Eulogi- jus klausė Konstantinopolio Patriarcho. Pastarasis, kaip žinome, Maskvos suprema- cijos vis dar pripažinti ne- nori ir Eulogijų tebelaikė sa- vo egzarchu. Vadinas, la- bai galimas dalykas, kad Pa- ryžiuje netrukus atsiras du mirusio metropolito ipėdi- niai: vienas atvažiuos iš Maskvos, kitas—iš Konstan- tinopolio. Tarp kitko, vien tik Paryžiuje ir jo apelin- kėje priskaitoma į 30 pravosl- avų parapijų. Eulogijų sekė 4 pravoslavų vyskupai.

Pravartu pastebėti, kad šiuo metu vakarų Europoje (Muenchene), Belgrado me- tropolitu Anastazijui pirmi- ninkaujant, posėdžiauja ki- tas rusų pravoslavų sinodas iš 29 vyskupų. Daugma jų ukrainiečiai. Bolševikams besistumiant į vakarus, dau- guma jų metė savo diocezi- jas ir pasitraukė kartu su vokiečiais, tuo tapdami iš- vietintais dvasiškiais. Vien- as jų, vyskupas Nafanail, anglų okupacinės valdžios liko paskirtas išvietintų ru- sų reikalų vedėju.

Iki įšventinimo, Eulogijus vadinosi Vasilij Georkevskij. 1918 metais jis rėmė vo- kiečius ir buvo karštas šali- ninkas monarchinės Ukrai- nos.

Lietuvių Tremtinių Bibliografijos Įstaiga

VAKARŲ VOKIETIJA (L- AIC).—Memmingene, Bava- rijoje, privačia tremtinių grupės iniciatyva, liko įkur- ta bibliografijos įstaiga. An- gliškai ši įstaiga pasivadino "Office of Lithuanian Bibli- ography in Emigration."

Jos adresas: Fliegerhorst DP Center (13b), Bavaria, Germany, U. S. Zone.

Įstaigos iniciatoriumi ir jos vedėju yra gerai žino- mas bibliografas, ilgametis Centrinės Kariuomenės Bi- bliotekos viršininkas, Lietu- vos Bibliografijos Instituto reikalų vedėjas ir "Bibliog- rafijos Žinių" faktinis re- daktorius, majoras A. Ru- žancovas.

Memmingeno įstaiga atlie- ka tokį pat darbą kaip ir Lietuvos Bibliografijos In- stitutas.

Ji yra užregistruota Tarp- tautiniame Bibliografijos Institute Briuselyje, Belgi- joje.

LTB įstaigos duomenimis, iki šiol, tremtiniuose užre- gistrota:

A. Išleisti leidiniai (knų, brošiūrų, paveikslų, žemėlapių, perio- dinii leidinių)	1945 m.	1946 m. (pusmetis)
Bendrybės	126	100
Filosofija	1	1
Religija	17	4
Socialių mokslų	4	4
Kalbamokslis	35	7
Griežtieji mokslai	1	4
Talkomieji mokslai	1	2
Menas, sportas	7	30
Literatūra	19	19
Istorija, geografija	4	9
Viso	214	180

B. Parengtų spaudai leidinių

Bendrybės	13
Filosofija	1
Religija	3
Kalbamokslis	20
Griežtieji mokslai	3
Talkomieji mokslai	6
Menas, sportas	9
Literatūra	47
Istorija, etc.	1
Viso	112

Pravoslavai Skilo

PARYŽIUS (LAIC).— Rugpiūčio 8 d., Paryžiuje, pasimirė 78 metų amžiaus pravoslavų Metropolitas Eulogijus. Per 25 metus Eulogijus buvo opozicijoje Maskvai kol pagaliau, pan-slaviško entuziazmo pagautas, perei- tais metais sukaptuliuojo ir

ANTANAS:
Laisvės Metu
Apsaka iš 1905 Metų Revoliucijos Lietuvoje
(Tęsinys)

"Bet kalbėdamas apie revoliuciją, aš nekalbu apie tą nežmonišką kraujo liejimą, apie užpuldinėjimą ant nekaltųjų, apie deginimus, plėšimus, kuriuos daro plėšikų gau- jos, revoliucionierių vardą pasisavinusios. Katalikai to- kių revoliucionierių neapkenčia ir šalinasi nuo jų. Mes sakome: ieškokime savo teisių, bet nenorėkime skausti ir kitų; ieškokime laisvės, bet toji laisvė turi būti perimta Dievo baimė; kelkime revoliuciją, bet ramiu būdu, be kraujo, be didelio krašto sunaikinimo!

"Tokiu revoliucionierium, man regis, yra ir Mykaičių Jonuks. Jis nori šaliai gerovės, nori nuverstį senosios valdžios priešpauą-jungą, bet biauarsi žudymais ir kraujo praliejimu. Aš tai kalbu dėlto, kad aš Jonuką visą per- dėm pažįstu; pažįstu švelnius jo širdies jausmus, kuriuos jam tėvai nuo mažens įkvėpė. Ir pereitą panedėlį, kada keletas jo draugų sušaudė Plušą, kryžių ir daugybę kito- kių revijų pridirbo, Jonuks su Plankium, sužinoję apie tai, kaip girdėju, labai užpyko ant jų ir visiškai jų išsi- žadėjo!

"Nesibijok, mamyte, Jonuks yra geras vaikas, nors dar šiek tiek suklydęs. Bet atsiminkite tikrai, kad dar yra jaunutis, kraujas karštas, ale atvės, nurims ir viskas bus gerai. Leisk už jo Onytę, bus puiki pora!"—užbaig- damas tarė klebonas.

"Dieve duok, kad šie žodžiai ištėvelio burnos į Dievo ausį!"—linksmi atsakė Rugienienė. "Bet visgi, žinot, tė- veli, man baugu ir gana. Man žiūrint, Jonuks perdaug guvus, verda tik, rodos, visas ir gana. . . kad paskui gal jiedu nesutikti."

"Eeee, to tai jau nėra ką bijotis, mama! Guvus, tai dar nėra nesutaikūs. Visai priešingai, tie lėtieji dažniau- sia būva nesutaikūs būdo."

"Ir senų, tėveli, kalbėta, kad lėta kiaulė giliai šakni knisa," pritarė Rugienienė. "Taigi, taigi, tas priežodis labai yra teisingas," tvirti- no klebonas. "Ar jūs pažįstat Grėbliūnų Kaziuką?"

"Vaje, ir dar kaip, tėveli!" "Ir jo pačią?" "Labai gražiai pažįstu, puiki moteriškė," gyrė Rugie- nienė.

"Tai mažot, kol buvo nevedęs Grėbliūnas, koks jis bu- vo lėtas, kad, rodos, kuola ant galvos jam tašytum—nesi- judins, o dabar kas? Rodos, lėtas ir dabar, bet koks sun- kus su juo pačiai ggyvenimas, tai, Dieve, saugok, brangu- sis!

"Rodos, prieš porą savaičių, taip jau temstant, klau- sau kažin kas užvažiuo pas šventorių. Netrukus ateina pats Grėliūnas. Jis man, pakšt-pakšt, vieną ranką, kitą:

"Šioks-toks, tėveli, važiuok pas ligonį, manoji labai sunkiai serga!" "Kad, taip, žinoma, nėra ką laukti, kuogrečiau nusit- vėriau, kas reikia, įsisėdau į vežimą ir važiuoju. O toks vakaras buvo tamsus, kad, rodos, maiše būtum: nieko ne- matyt. Bet, ką darysi, važiuoju. Kol atvažiuoju, atėjo ir netoli pusiaunaktis. Įeinu į grinčią. Pakampėse snu- duriuoja keletas, susirinkusių kunigėlio laukti, bobelių, lovoje gi guli ligonė.

"Priejau prie jos. O ji, jaunutėlė, nes dar tik pora metų, kaip ištekėjus, nublankus—nublankus, kaip drobė, tik patys lūpų pakraščiai, tarytum, raudonu siūlu apva- dzdžioti, žėrėjo raudoni, kaip ugnis, akys įdubusios. Nuo visos karštis muše muše."

"Atsisėdau šalia jos. Tuo tarpu ji atvėrė savo blaks- tienas, dirstelėjo į mane ir, pakėlus savo drebančią ranką, palengva persižegnojo. Emė išpažintis žavo nusidėjimus. Aš gi tylėjau ir daviau tam gestanciam žiedeliui išpažinti visas savo dūšios sielvartas bei rūpesčius.

"Išpažino, apsisalė, daviau jai paskutinį į amžiną ke- lionę suraminimą. Jau rengiausi važiuoti namo, bet tuo tarpu ligonis ūmai pakilo nuo patalo, nutvėrė man už rankos ir pridėjo ją prie karštų, kaip ugnis, savo lūpų. "Tėveli, ar jo čia nėra?"—po valandėlės užklausė ji ir pakėlus akis apmetė visą pirkčią. Bet čia pat prie lovos stovėjo tik keletas kaimynių, o jo nebuvo. "Tėveli!—vėl tarė ligonis—melskis už mano vyrą! Mel skis už mano mažutį kūdikėlį, kurį turiu našlaičiu palik- ti. . . Aš. . . jam viską dovanuju. Jis manęs neapkentė. . . muše. Štai ve dėl jo aš ir šį svietaį apleisti turiu!"—ir pra- sidengus visiems parodė pamėlynavusius, sutinusius savo pečius.

"Tai visas mano toks kūnas, tėveli!"—Ligonės blaks- tienos nerviškai emė drebėti ir akys pažlugo ašarose. "Aš ir moters stovėjome šalia jos ir tylėjome, nes ne- turėjome ką kalbėti. . . " "Aš viską jam dovanuju!"—tuo tarpu vis sunkiau al- suodama, tęsė ligonė.—Aš jam dovanuju. . . aš jį myliu! Tėveli, melskis už jį. . . melskis, gal Viešpats jam Sven- tąją Dvasią suteiks. Mažutis mano. . . našlaitis mano. . . melskis, tėveli, melskis. . . "

ANTANAS: Laisvės Metu

(Tęsinys)

"Bet kalbėdamas apie revoliuciją, aš nekalbu apie tą nežmonišką kraujo liejimą, apie užpuldinėjimą ant nekaltųjų, apie deginimus, plėšimus, kuriuos daro plėšikų gau- jos, revoliucionierių vardą pasisavinusios. Katalikai to- kių revoliucionierių neapkenčia ir šalinasi nuo jų. Mes sakome: ieškokime savo teisių, bet nenorėkime skausti ir kitų; ieškokime laisvės, bet toji laisvė turi būti perimta Dievo baimė; kelkime revoliuciją, bet ramiu būdu, be kraujo, be didelio krašto sunaikinimo!

"Tokiu revoliucionierium, man regis, yra ir Mykaičių Jonuks. Jis nori šaliai gerovės, nori nuverstį senosios valdžios priešpauą-jungą, bet biauarsi žudymais ir kraujo praliejimu. Aš tai kalbu dėlto, kad aš Jonuką visą per- dėm pažįstu; pažįstu švelnius jo širdies jausmus, kuriuos jam tėvai nuo mažens įkvėpė. Ir pereitą panedėlį, kada keletas jo draugų sušaudė Plušą, kryžių ir daugybę kito- kių revijų pridirbo, Jonuks su Plankium, sužinoję apie tai, kaip girdėju, labai užpyko ant jų ir visiškai jų išsi- žadėjo!

"Nesibijok, mamyte, Jonuks yra geras vaikas, nors dar šiek tiek suklydęs. Bet atsiminkite tikrai, kad dar yra jaunutis, kraujas karštas, ale atvės, nurims ir viskas bus gerai. Leisk už jo Onytę, bus puiki pora!"—užbaig- damas tarė klebonas.

"Dieve duok, kad šie žodžiai ištėvelio burnos į Dievo ausį!"—linksmi atsakė Rugienienė. "Bet visgi, žinot, tė- veli, man baugu ir gana. Man žiūrint, Jonuks perdaug guvus, verda tik, rodos, visas ir gana. . . kad paskui gal jiedu nesutikti."

"Eeee, to tai jau nėra ką bijotis, mama! Guvus, tai dar nėra nesutaikūs. Visai priešingai, tie lėtieji dažniau- sia būva nesutaikūs būdo."

"Ir senų, tėveli, kalbėta, kad lėta kiaulė giliai šakni knisa," pritarė Rugienienė. "Taigi, taigi, tas priežodis labai yra teisingas," tvirti- no klebonas. "Ar jūs pažįstat Grėbliūnų Kaziuką?"

"Vaje, ir dar kaip, tėveli!" "Ir jo pačią?" "Labai gražiai pažįstu, puiki moteriškė," gyrė Rugie- nienė.

"Tai mažot, kol buvo nevedęs Grėbliūnas, koks jis bu- vo lėtas, kad, rodos, kuola ant galvos jam tašytum—nesi- judins, o dabar kas? Rodos, lėtas ir dabar, bet koks sun- kus su juo pačiai ggyvenimas, tai, Dieve, saugok, brangu- sis!

"Rodos, prieš porą savaičių, taip jau temstant, klau- sau kažin kas užvažiuo pas šventorių. Netrukus ateina pats Grėliūnas. Jis man, pakšt-pakšt, vieną ranką, kitą:

"Šioks-toks, tėveli, važiuok pas ligonį, manoji labai sunkiai serga!" "Kad, taip, žinoma, nėra ką laukti, kuogrečiau nusit- vėriau, kas reikia, įsisėdau į vežimą ir važiuoju. O toks vakaras buvo tamsus, kad, rodos, maiše būtum: nieko ne- matyt. Bet, ką darysi, važiuoju. Kol atvažiuoju, atėjo ir netoli pusiaunaktis. Įeinu į grinčią. Pakampėse snu- duriuoja keletas, susirinkusių kunigėlio laukti, bobelių, lovoje gi guli ligonė.

"Priejau prie jos. O ji, jaunutėlė, nes dar tik pora metų, kaip ištekėjus, nublankus—nublankus, kaip drobė, tik patys lūpų pakraščiai, tarytum, raudonu siūlu apva- dzdžioti, žėrėjo raudoni, kaip ugnis, akys įdubusios. Nuo visos karštis muše muše."

"Atsisėdau šalia jos. Tuo tarpu ji atvėrė savo blaks- tienas, dirstelėjo į mane ir, pakėlus savo drebančią ranką, palengva persižegnojo. Emė išpažintis žavo nusidėjimus. Aš gi tylėjau ir daviau tam gestanciam žiedeliui išpažinti visas savo dūšios sielvartas bei rūpesčius.

"Išpažino, apsisalė, daviau jai paskutinį į amžiną ke- lionę suraminimą. Jau rengiausi važiuoti namo, bet tuo tarpu ligonis ūmai pakilo nuo patalo, nutvėrė man už rankos ir pridėjo ją prie karštų, kaip ugnis, savo lūpų. "Tėveli, ar jo čia nėra?"—po valandėlės užklausė ji ir pakėlus akis apmetė visą pirkčią. Bet čia pat prie lovos stovėjo tik keletas kaimynių, o jo nebuvo. "Tėveli!—vėl tarė ligonis—melskis už mano vyrą! Mel skis už mano mažutį kūdikėlį, kurį turiu našlaičiu palik- ti. . . Aš. . . jam viską dovanuju. Jis manęs neapkentė. . . muše. Štai ve dėl jo aš ir šį svietaį apleisti turiu!"—ir pra- sidengus visiems parodė pamėlynavusius, sutinusius savo pečius.

"Tai visas mano toks kūnas, tėveli!"—Ligonės blaks- tienos nerviškai emė drebėti ir akys pažlugo ašarose. "Aš ir moters stovėjome šalia jos ir tylėjome, nes ne- turėjome ką kalbėti. . . " "Aš viską jam dovanuju!"—tuo tarpu vis sunkiau al- suodama, tęsė ligonė.—Aš jam dovanuju. . . aš jį myliu! Tėveli, melskis už jį. . . melskis, gal Viešpats jam Sven- tąją Dvasią suteiks. Mažutis mano. . . našlaitis mano. . . melskis, tėveli, melskis. . . "

(Bus daugiau)

English Section

RUSSIAN TEXTBOOK DESCRIBES "LIBERATION" OF LITHUANIA

SAYS ALLIED ARMIES PLAYED MINOR ROLE IN WAR

NEW YORK.—What are the Soviet leaders telling the younger generation about World War II? Answers to this and to other questions relating to the war may be found in part in a history textbook published in 1945 for general use in the last year of the secondary school. It is Part III of "The History of the U. S. S. R." and covers the period from 1894 to the end of 1944.

Though edited by an historian, Prof. A. M. Pönkratova, it was prepared, like all Soviet textbooks, according to specifications outlined by the highest authorities of the Communist Party.

The interpretation of history to the young is regarded in the Soviet Union as a matter of affecting the security of the state—a matter far too important to be left to historians. What follows, therefore, may be regarded as the official view of the war, and the only view which Soviet youth at the present time is permitted to know.

Concerning the events leading up to the war, Soviet policy is presented invariably and emphatically as wise and just. In not a single instance does the Soviet Government violate a treaty, break an engagement, attack another state or make a mistake. Some events of great importance are not mentioned; others are made to conform to the desired pattern of interpretation.

"Liberation" of Lithuania

The conquest of Lithuania, Latvia, and Estonia is represented also under the guise of liberation. Each of these countries is treated separately, but according to a single pattern, under the general heading "Admission of Lithuania, Latvia and Estonia into the Soviet Union." The pattern of treatment will be illustrated through the case of Lithuania.

In order to "guarantee the safety of frontiers of the U. S. S. R. and Lithuania," the Soviet Government proposed a "a pact of mutual aid." The ruling "clique" of Lithuania thereupon "launched new provocative acts against the Soviet Union." Moscow responded by demanding a "change in the Lithuanian Government and free passage into Lithuania of supplementary elements of the Red Army to protect the borders of U. S. S. R. and Lithuania."

The Lithuanian people "greeted the Red Army with great joy," the newly-formed government conducted dem-

ocratic elections," and "90 per cent of the votes supported the candidates of the labor union of Lithuania."

The legislative body thus elected "unanimously approved a resolution proclaiming Lithuania a Soviet Socialist republic" and sent a "commission to the U. S. S. R. to petition the Supreme Soviet to admit Lithuania into the Soviet Union. This petition was granted."

Allies Play Minor Part

The final chapter of the textbook begins with Hitler's attack upon the Soviet Union on June 22, 1941, and reports the struggle to the end of 1944. It is entitled, "The Great Patriotic War of the Soviet People Against Hitler Germany."

The account from beginning to end is a paean of praise to the heroism, steadfastness, wisdom, and power of the people and leadership of the Soviet Union.

All references in the chapter to the Allied powers are friendly. But unquestionably Soviet youth gain the impression that the Allies played a relatively inconspicuous role in the war.

Lend-Lease? Roosevelt?

Of Lend-Lease there is not a word. It was Soviet factories that "supplied the Red Army with guns, shells, planes, tanks, machine-guns, rifles, and other necessary equipment."

The name of Franklin Roosevelt appeared but once, and then simply as the head of one of the three Allied powers meeting at Teheran. The advance in North Africa and Italy is disposed of in a single sentence.

The only Allied state and the only Allied leader singled out for favorable mention are Yugoslavia and Marshal Tito.

(Condensed from a lengthier article by Dr. George S. Counts of the Teachers' College, Columbia University, which appeared in Pittsburgh "Press," Sunday, Aug. 25, 1946.)

China Missionary Criticizes U. S. State Department

ROCHESTER, N. Y.—The Rev. Francis X. Clougherty, O.S.B., former chancellor of the Catholic University of Peiping, who served as a missionary in China for 26 years, criticized present policies of the U. S. Department of State with regard to China, charging that the policy of forcing the Nationalist government to negotiate with the Communists is really an attempt to force the government to do business with outlaws and bandits. The Communists have the support of an extremely negligible percentage of the Chinese people.

A ST. ANTHONY CURE FOUNDS ORDER

CHICAGO.—A thesis telling the life story of her mother, who is now also a nun, was presented by Sister Mary Teresita Edwards of the School Sisters of Notre Dame stationed at Baton Rouge, La., for her Master's degree, awarded at De Paul University. Sister Mary Teresita's mother is Mother Mary Theresa Edwards, superior and co-founder of the Missionary Servants of Christ the Master and St. Anthony. She is stationed at Alamo Heights in San Antonio, Texas. Mrs. Eugene Edwards of New Orleans, now Mother Mary Theresa, came of an aristocratic Southern family and was the mother of 11 children. When she was a girl, the thesis relates, she yearned to be a nun. "Mumsie was very deli-

cate and just was not able to go to the convent," Sister Teresita asserts. "But the Lord got her eventually."

Mrs. Edwards was 60 and believed to be dying when she went to San Antonio. Seven New Orleans physicians had told her that her heart was failing. She went to the home of a married daughter in the Texas city to await death, but while there she met Father Peter Baque, who told her of his hope of starting a community of nuns to work among poor Mexicans. These talks filled her with a lively interest in the work.

She had recourse to St. Anthony and began a novena, petitioning that her health might be restored so that she could help Father Baque. On the fourth day of the novena she awoke with no trace of the usual pains and aches. A physician who examined her said: "You have a heart of young girl."

Since that incident in 1930 Mrs. Edwards, now Mother Theresa, has supervised work that includes a nursery school for Mexican infants, a grade school, and a home for Mexican working girls.

Oldest Woman in France Is Nun Aged 103 Years

PARIS.—The oldest woman in France is Sister Marie Gonzalez, a Dominican nun, who has celebrated her 103rd birthday. She has spent 80 years in the same convent at Langeac, going there immediately after her novitiate. She had her first automobile ride on the 100th birthday.

France Sold Out By Reds—Daladier

PARIS.—Former Premier Edouard Daladier rose in the Assembly recently, cut to shreds the "mustn't-offend-Russia" veil of silence, and flatly accused French Communists of betraying their country to Germany at the outbreak of World War II.

Defending his right to a seat in the Assembly, which the Communists had challenged, Daladier said bluntly that the war had been started by the Hitler-Stalin pact of 1939 which he called a secret agreement for the partition of Poland.

He said he had declared the Communist Party illegal in France because it was guilty of sabotage on instructions from Moscow, which continued up to the time Hitler attacked Russia.

SEXUAL IMMORALITY MARK OF WEAKLING

NEW YORK.—Sex immorality is not the characteristic of a man, but the mark of a weakling, the Rev. Raymond Gillis, S.J., army chaplain and priest of the Diocese of Ogdensburg, writes in the "17th Reporter," published in Bremerhaven, Germany, for U. S. troops there.

The article points out that sex is good because God made it, and that "it is part of the divine pattern for human happiness."

"But a part has meaning only in view of the whole pattern," Father Gillis writes. "An eye is good and beautiful in the smiling face of a pretty young girl, but it is ugly if torn from her face and thrown upon the ground. Sex is ugly, too, if torn from marriage."

Reds' Aim is War, Former Ambassador Declares

SYDNEY, Australia.—Another former Ambassador to Moscow has confirmed the opinion of former U. S. Ambassador William C. Bullitt, J. J. Maloney, who represented Australia in the Soviet capital, said Soviet Russia will either make war on the Western democracies or force them into fighting her.

"The Soviet Union will not allow peace to settle on earth as long as it can prevent it," Mr. Maloney said. "Within our ranks in Australia, as in every democratic country, the Soviet Union is busy working through its agents so it can be ready at the appropriate moment to rise against the democratic countries."

I. D. T. CANCER WORK ATTRACTS ATTENTION

NEW YORK.—"One of the important and far-reaching medical researches of today is being carried on by the Institutum Divi Thomae of Cincinnati, Ohio," writes Myron Stearns in the August "Red-book." If the bright promise that it seems at present to hold is fulfilled, it will be only a relatively few years before cancer, man's greatest and hitherto most unyielding enemy in the field of disease—which takes a toll of 165,000 lives annually in the United States alone—may be completely overcome.

The Institutum, or "I. D. T.," as it is coming to be called, carries weight in scientific circles. It has some 14 different research units working in various parts of the country under the central planning and guidance of Dr. George Speri Sperti. A division of the Athenaeum of Ohio, it was founded by Archbishop John T. McNicholas of Cincinnati in cooperation with Dr. Speri.

Research Pays Own Way

The Institutum earns its own way. Its generous funds for research come, not from grants or gifts, but from a commercial enterprise known as Sperti, Inc. This profits from the new knowledge developed at the I. D. T. in a multiplicity of ways—through the sale of vitamin-rich yeast, sun-ray lamps, a healing ointment for burns, a lotion for rejuvenating the cells of the skin, and so on. A substantial portion of the profits is passed on to the non-profit I. D. T. Foundation, which passes it along to the Institutum.

WANTED: 40,000 PRIESTS

MARYKNOLL, N. Y.—Forty thousand more priests are needed in Latin America, declares the Very Rev. John J. Considine, M.M., in the "Field Afer." Otherwise some 80,000,000 Catholics will be deprived of strong religious leadership. Other nations must supply help. In the United States, there is one priest for every 650 Catholics; in the whole of South America there are some 120,000,000 served by a mere 23,000 priests.

Yet the faith is so strong that millions of the faithful have learned to live a certain form of Catholic life without priests. Fifty million are living a priestless religious life, says one Bishop. Each receives from a priest Baptism and later, perhaps, the Sacrament of Matrimony. The priest may visit the village once a year or so for a fiesta.

New Catholic Magazine To Make Debut Oct. 1

NEW YORK.—A new monthly Catholic laymen's magazine will make its bow Oct. 1. Titled "Integrity," to suggest a reintegration of religion and life in the modern world, the magazine will deal with one basic topic in each issue. In February, according to the prospectus, contemporary Protestantism will be covered.

Editors of "Integrity" are listed as Edward Wilcox and Carol Jackson. Offices will be at 1556 York Ave., New York 28, N. Y.

Parish Lectures Bring 22 More Into Church

MILWAUKEE, Wis.—The public reception of 22 converts Aug. 4 brought to 75 the number of conversions in the first year of the Inquiry "Forum" conducted by the three assistant pastors of the Church of the Gesu here. It was the third public reception of converts to be held in the parish within a year. The first of three new series of instructions, which have drawn an average attendance of 79, will begin Sept. 27.

SIGN ON A BUSY MAN'S DESK

Do not go away mad. Just go away.

Allies Imitate Nazi Cruelties—Cardinal

COLOGNE.—Allied occupying forces in Germany are guilty of mass cruelties like those committed by the Nazis, Joseph Cardinal Frings, Archbishop of Cologne, charged this week.

Archbishop Frings said that German prisoners sent home to America never get there, but are enslaved at forced labor by Belgian and French authorities what he denounced as "an enormous trade in human beings."

Addressing a mass meeting of Catholic men here, Archbishop Frings said that millions of German prisoners of war are used as slave labor under what he called "denazification" proceedings.

KRAUS

THE JEWELER V. J. KRAUZLIS, Savininkas

1816 Carson Street S. S. PITTSBURGH (3), PA. EVERGLADE 4850

Paminklinio Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Ir Kopyčios Garbės Fundatorių, Fundatorių ir Rėmėjų PRIVILEGIJOS

Pirmam ir istoriniam Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolynui ir Kopyčiai Amerikoje pastatyti, Tėvai Pranciškonai suorganizavo Fundatorių ir Rėmėjų Fondą. GALBES FUNDATORIJAIS tampa tie, kurie Vienuolynui ir Kopyčiai pastatyti aukoja — \$500.00, FUNDATORIJAIS — kurie aukoja — \$100.00 ir RĖMĖJAIS — kurie aukoja mažesnią auką.

FUNDATORIŲ IR RĖMĖJŲ PRIVILEGIJOS YRA SEKANČIOS:

1. Už visus gyvus ir mirusius Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno ir Kopyčios Garbės Fundatorių ir Rėmėjų kas antradienį 7:30 A.M. prie Šv. Antano yra atlaikomos iškilmingos Šv. Mišios.
2. Mirus Garbės Fundatoriui ir Fundatoriui už jų vėlyvą laikomoms privilegijuotos gedulingos Šv. Mišios su egzekvijomis ir apvaikščiojami Kryžiaus Keliai.
3. Fundatoriai gauna kas mėnesį veltui "Šv. Pranciškaus Varpelį" ir kas metą — kalendorių.
4. Garbės Fundatorių vardai bus įamžinti marmoringose lentose, kuri nuolat kabės ant vienuolyno kopyčios sienos ir lankytoms primins G. Fundatorių duosią pagalbą ir riant Amerikoje pirmąjį paminklinį Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano vienuolyną ir Kopyčią.
5. Už mirusius Fundatorių kas penktadienį apvaikščiojami Kryžiaus Keliai.
6. Vėlinėse, Lapkričio 2 d., už visus mirusius Garbės Fundatorių, Fundatorių ir Rėmėjų atlaikomos privilegijuotos gedulingos Šv. Mišios su egzekvijomis ir apvaikščiojami Kryžiaus Keliai.
7. Kalėdų šventėje, Gruodžio 25 d. atlaikomos pirmosios iškilmingos Šv. Mišios už visus G. Fundatorių, Fundatorių ir Rėmėjų.
8. Už visus gyvus ir mirusius Fundatorių ir Rėmėjų Pranciškonai kasdieną meldžiasi ir aukoja savo nuopelnams.

Visas aukas Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno ir Kopyčios Statybos Fondan prašome siųsti sekančiu adresu: FRANCISCAN FATHERS, Mount St. Francis, Greene, Md.

DANCING VISIT DANCING

BATZ'S CAFE

THE NITE CLUB OF THE SOUTH SIDE
CHAS. BATZ Jr., Prop.

Delicious Home-cooked Meals
Dancing Nitely—Orchestra Tuesday and Friday

145 So. 22nd Street HE. 9311

JOHN'S MEAT MARKET

JOHN GRĖBLIŪNAS, Savininkas

A FINE SELECTION OF HIGH QUALITY FRESH MEATS IS PARTICULARLY HANDLED

Homestead 2589
1601 McClure Street Homestead, Pa.

Iron City Clock Hospital

Lietuvis Laikrodininkas
JOHN KAMARAUSKAS

Expert Repairers
CLOCKS, WATCHES and JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel. AT. 7399

GRAND OUTING

—AT—
ST. FRANCIS CONVENT GROUNDS

—O—
Sponsored by Lithuanian Roman Catholic Federation

12:00 Mass in behalf of Lithuanian Refugees
1:00 Lunch
2:30 Special program, including prominent speakers, dancing, etc.

Sunday September 1

CATHOLIC INFORMATION

WHAT THE LAW SAYS ABOUT SCHOOLS

The Code of Canon Law, official compilation of the legislation of the Church, has this to say about:

The education of all Catholics from their childhood must be such that not only shall they be taught nothing contrary to the Catholic faith and good morals, but religious and moral training shall occupy the principal place in the curriculum. Not only the parents, but, in addition, all those who take their place, have the right and the most serious obligation of providing for the Christian education of the children (Canon 1372).

The law here is merely emphasizing the moral obligation of parents with regard to their children. Since the primary end of man's existence is the worship and honor of God, it falls to the lot of parents to begin the child's training toward this end at the first possible moment. Religious and moral training are so important that the law states that they must be given the principal place in the educational system, implying that all other subjects must be considered of secondary importance. This, after all, is merely the Evangelical percept of "seeking first the kingdom of God and His justice."

In every elementary school the children must, according to their age, be instructed in Christian doctrine. The young people who attend the higher school are to receive a fuller religious training, and the Bishops shall see that this training is given by priests conspicuous for their zeal and learning (Canon 1373).

It is the mind of the Church, therefore, that in every school, whether private or public, there be given religious instruction. That this is impossible in many countries does not detract from the fact that ecclesiastical law looks upon such instruction as a necessary part of education. The law also implies that where such instruction is impossible because of a lack of Catholic schools, a substitute program of religious instruction shall be set up and supervised by the Local Ordinary.

Religious instruction, moreover, is not to be relegated to the primary grades only. There is no excuse, therefore, for those parents who send their children to the parochial grammar school for eight years and then consider their religious instruction ended. Indeed, the high school and college years are the most important for the religious education of the child, for then he is in the formative period of his life and at an age when a sound foundation in doctrine and morals is imperative.

—W. J. CANAVAN, J.C.D.

Alies Imitate Nazi Cruelties—Cardinal

COLOGNE. — Allied occupation forces in Germany are guilty of mass cruelties like those which horrified the world when committed by the Nazis, Joseph Cardinal Frings, Archbishop of Cologne charged this week.

Archbishop Frings said that German prisoners sent home to America never get there, but are enslaved at forced labor by Italian and French authorities that he denounced as "an inhuman trade in human beings."

Addressing a mass meeting of Catholic men here, Archbishop Frings said that millions of German prisoners of war are used as slave labor under what he called "denazification" proceedings.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZLIS, Savininkas

1816 Carson Street

S. S. PITTSBURGH (3), PA.

EVERGLADE 4550

Pranciškonų Šv. Antano Garbės Fundacijai ir Rėmėjams

Pranciškonų Šv. Antano Garbės Fundatorius ir Rėmėjas, kurie vienuolynai ir koplyčios, FUNDATORIAIS ir RĖMĖJAIS — kurie aukoja laisvą

PRIVILEGIJOS YRA

Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Garbės Fundatorius ir Rėmėjas prie Šv. Antano yra atlieka

Fundatoriui už jų veiklą ir Šv. Mišios su egzaminu Kelia.

esj veltui "Šv. Pranciškonų" ir

bus įamžinti marmoro vienuolyno koplyčios sienose, kurių duosnia pagalba įstatymais ir apvalkinti

visus mirusius Garbės Fundatorius ir Rėmėjus, kurių svijomis ir apvalkinti

25 d. atlaikomos pirmosios Fundatorius, Fundatorius

Fundatorius ir Rėmėjai ir aukoja savo nuopelnus ir

Šv. Antano Vienuolyno ir Rėmėjų FATHERS

Greene, Maine

CAFE

THE SOUTH SIDE

ooked Meals

Tuesday and Friday

HE. 9381

MARKET

Savininkas

QUALITY FRESH MEATS

HANDLED

2589

Homestead, Pa.

Clock Hospital

vis Laikrodininkas

HN KAMARAUSKAS

Expert Repairers

WATCHES and JEWELRY

es St., Pittsburgh, Pa.

el. AT. 7399

Pittsburgho ir Apylinkės Naujienos

Į DARBĄ UŽ LIETUVĄ VISI!

Sekmadienį, rugsėjo 1 d. visi geros valios lietuviai važiuoja į Šv. Pranciškaus Vienuolyno patalpas, kur įvyksta svarbus katalikų suvažiavimas. Jį rengia A. L. R. K. Federacija.

Suvažiavimo dienotvarkėje pirmoje vietoje yra pamaldos už Lietuvą ir išblaškymas po visą pasaulį alkantčius, kankinamus ir priešų žudomus Lietuvos sūnus ir dukteris. Iškilmingos Šv. Mišios vienuolyno koplyčioje 12 val. Kun. Joseph Girdis—celebrantas, kun. Francis Plantas—diakonas, kun. Vaclovas Karaveckas—subdiakonas, kun. Juozas Skripkus—ceremonijų vedėjas, kun. Edward Boley—pamokslininkas.

Tuoju po pamaldų, 1 val. suvažiavusieji svečiai turės

progos užkandžiai vienuolyno kafeterijoje. Užkandžius paruos Seserys Pranciškietės.

Po pietų 2:30 val. bus išpildyta turininga programa. Kalbės kun. Dr. Petras Baniūnas, O.F.M., iš Greene, Me., kun. Dr. Antanas Rakauskas, "Lietuvių Žinių" redaktorius iš Pittsburgho, ir Juozas Bulevičius, radio pranešėjas iš New Yorko.

SOUTH SIDE

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJE

Vestuvės

Ona Naujelytė ir Juozas Uždavinis (iš Detroit Mich.) prižadės viens kitą amžinai mylėti šį šeštadienį, rugsėjo 31 d. Juodvieju šliūbas bus Šv. Kazimiero bažnyčioje 9 val. su Šv. Mišiomis.

Onutė yra gimusi ir augusi Šv. Kazimiero parapijoje. Čia ji ir mokslus ėjo. Įsikūrus "Lietuvių Žinioms" Pittsburghe, Onutei teko prie jų darbuotis iki pat vestuvių, kaip administratore ir knygvede. Ji tas pareigas visą laiką ėjo uoliai, nuoširdžiai. Jos įdėtas į laikraštį darbas yra giliai vertinamas. Žengiant Onutei į naują luomą, "Lietuvių Žinių" nuoširdžiai linki gražaus, ilgo, pilno laimės gyvenimo ir pasižada Uždavinį pastogę Detroito lankyti kas savaitę.

Sunkiai serga iš priežasties kraujopūtdžio ant smegenų Mrs. Puida gyvenanti ant Laughlin Ave., Carrick. Gerieji prieteliai prašomi pasimelsti už jos sveikatą.

Šv. Kazimiero parapija užsimojusi baigti skolas mokėti su šių metų pabaiga. Klebonas su asistentais ir komitetu rankoves pasiraityto imsis darbo, kad sukelti \$6,000. Gerieji parapijonys, būdami per ilgus metus prisirišę prie savo bažnyčios ir iš ten sėmę savo sielai maistą, visi kai vienas stos darban ir savo duosnumu nesigailės suteikti stambesnes aukas. Dar šiais metais deginsime morgičius, tebinie visų parapijonų šūkis. Tat,

Pavyzdinga Lietuviška Užciga

VIOLA ŠIMKUNAS CAFE

GOOD FOOD
BEER—WINES—LIQUORS

2116 Forbes Street
CO. 4809 PITTSBURGH, PA.

Phone, FEderal 1622

HASER FUNERAL HOME

AMBULANCE SERVICE

Mes esame dėkingi už jūsų biznį!

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

valio! Į darbą! Kas pirmas su šimtine? Tūkstantinės irgi priimamos.

Aplankė "Lietuvių Žinias"

Rugpiūčio 27 d. būrys chigagiečių atstovų dalyvavusių Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų seime malonėjo aplankyti "Lietuvių Žinias." Viešnių tarpe buvo Barbora Grėbliūnienė, Mikalina Kundrotienė su mūneliu Stasiuku, Julijona Pukelienė, Antanina Leščinskienė, Stella Gabalis su anūke Lolita, Elena Širvinskienė, Ona Paurazienė, Marijona Paukštienė, Elena Statkienė ir Anastazija Snarskienė. Gerbiamos viešnios, Globoje kun. Juozas Skripkus, Seserų Pranciškietė kapeliono, ir Vandergrifto lietuvių parapijos klebono kun. Herdigen išvyko aplankyti taipgi Šv. Vincento Kolegiją į Latrobe, Pa.

Ponia E. Širvinskienė užsirašė "Lietuvių Žinias."

Pasibaisėtinos Žmogžudystės

Visas Pittsburghas Sukrėstas Ivykiais

Vos tik spėjus supilti kapą prieš virš 40 dienų prapuolusiam 9 metų berniukui Raymond Howe ir pagaliau atrastam bet jau negyvam, štai vėl kita sensacinga žmogžudystė skelbiama laikraščiuose.

Šį kartą šiaurinėje Pittsburgho dalyje darbininkams nuėjus sklepo išvalyti, rado pelėnų ir kitokių šiukšlių krūvoje jauno berniuko skeletoną. Paaiškėjo, kad tas skeletonas yra 12-kos metų berniuko Michael Gerrich, gyvenusio 1924 Charles St. bet jo kaimynų berniuko 13 metų Charles Hazlet, 1920 Charles St., per neatsargumą mirtinai peršautas ir slapybėje sklepe pelėnų krūvoje palaidotas.

Hazlet šeimyna prieš kiek laiko buvo išsikrausčiusi į Buffalo, N. Y. Atėjęs naujas namo savininkas Earl Lee daryti namui remontą, kad jame apsigyventi, rado skeletoną su berniuko lavoną. Detektyvams apklausinėjus Buffaloje apsigyvenusią pittsburghiečių šeimyną, jų su Charles Hazlet prisipažino prie nužudymo. Savo prisipažinime jaunuolis Hazlet sako, kad jam beždžiant su Michael Gerrich "kažkaip šautuvas iššovė," ir mirtinai 22 kulipkos pervertas jaunas Gerrich spėjęs ištarti "jaučiaš lyg mirštaš" puolė ant grindų. Išgąsciu apimtas, savo auką nunešęs sklepan ir ten palaidojęs, užmesdamas ant lavono šiukšlių ir ten esančių padargų.

ESPLEN

Vieniems Piknikas, Kitiems Nuostoliai

Rugpiūčio 18 d. įvyksiam piknike Lietuvių Country Clube buvo skaitlingai suvažiavę lietuviai, kad parremti gerąjį mūsų tautietį kandidatą į kongresmonus adv. Schultz. Paprastai, kur žmonių esti kamšatis, ten veikia specialistai kišenavaliai. Jų būta ir čia. Ir todėl nevienu išvogė iš kišenių pinigines su pinigais. Tarp nukentėjusių yra ir McKees Rocks LPDA narių, kuriems net po kelias dešimtkes su pinigėmis ištraukė, kaip tai: Petras Nardzinskas, Juozas Kiela, Martynas Kuizinas, Jonas Sargotas, Saliamonas Draugelis.

SUKAKTUVINIS RĖMĖJŲ SEIMAS

Rugpiūčio 25 d. Šv. Pranciškaus Rėmėjų turėjo savo penkioliktąjį seimą. Be vietinių atstovų, gražus būrys buvo atvykusių ir iš toliau, ypač iš Chicagos pasirodė skaitlingai.

Seimas pradėta Šv. Mišiomis 12 val. vienuolijos koplyčioje. Pamokslą pasakė kun. J. V. Skripkus. Po pamaldų seimo atstovės ir svečiai pietavo, gį seimo posė-

Lietuvių Katalikų Suvažiavimas

—IVYKS—

ŠV. PRANCIŠKAUS VIENUOLYNO PATALPOSE

Sekmadieny, Rugsėjo-September 1

—Rengia A. L. R. K. Federacija—

Suvažiavimo Dienotvarkė:

Iškilmingos Šv. Mišios ir pamokslas vienuolyno koplytėlėje 12:00 val.

Svečiams užkandžiai vienuolyno kafeterijoje 1:00 val.

Programa prasidės 2:30 val. po pietų. Įžymūs kalbėtojai referuos katalikiško vieningumo ir organizuotumo reikalu, informuos apie Lietuvos pabėgėlių skaudžią, vargingą būklę, tars žodį apie jaunimo svarbą katalikiškoje akcijoje. Programą pajavirins dainos, muzika.

PO PROGRAMOS BUS SOKIAI

Visi lietuviai iš Pittsburgho, Clevelando, Youngstowno, Vandergrift ir apylinkės miestų ir miestelių yra nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. Visi keliai veda į Šv. Pranciškaus Vienuolyno ūkį Sekmadienį, Rugsėjo (September) 1 d.

NUOŠIRDŽIAI KVICEIA

RENGIMO KOMISIJA

džiai prasidėjo 2:30 val. po piet. Seimas praėjo gražioje nuotaikoje. Po sesijų koplyčioje buvo palaiminimas Svecniausiu Sakramentu.

Seimo bankietas prasidėjo 6 val. Turiningą ir specialų menu atstovės puotavo pasigardžiudamos.

Meninę programos dalį išpildė labai įspūdingai Sesių Choras, ponia A. Medonienė ir p-lė J. Andriulionytė.

Planu akompanavo p. Emma Barley ir Sesuo M. De Sales.

Vakarui vadovavo kun. E. Vasiliauskas.

Platesnį aprašymą palieku gabesniems plunksnos darbininkams. —M.

Kišenvagiai tik ir šienauja tokiose progose.

nėn operacijai. Trims savaitėms praėjus ji tiek jau buvo sustiprėjus po operacijos, kad galėjo keltis vaikštinėti, bet staiga krito ir mirė. Velionės palaikai išvežti ir palaidoti New Yorke.

—J. S.

Mirė

Netikėta mirtis ištiko B. Urbučiukę (po vyru, su kuriuo gyveno New Yorke, pavardės neteko sužinoti). Ji prieš tris savaites buvo atvažiavusi aplankyti savo ilgą laiką sergančios motinos,

gyvenančios 331 Stadium St. Čia jai teko ūmai susirgti ir turėjo pasiduoti ligoni-

Kai duodi auką, dėkok Dievui kad turi laimės taip daryti. Daugelis jaučiasi esą nelaimingais dėlto, kad neturi iš ko duoti.

CEdar 2200

Lietuvis Graborius
Jos. B. Wentz, Jr.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Gražią koplyčią laidotuvių duodame nemokamai

1323 North Franklin St.
N. S., PITTSBURGH, PA.

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs

MISIONIERIUS

TĖVAS JONAS BRUŽIKAS

Visiems Lietuviams Amerikoje Įdomiai Rašo Iš Tremtininkystės!

Jo jaudinantieji laišukai yra spausdinami

"Žvaigždėje"

Skubėkite "Žvaigždę" Užsisakyti!

"Žvaigždės" kaina—\$1.00 metams

"ŽVAIGŽDĖS" ADMINISTRACIJA

488 E. Seventh Street So. Boston 27, Mass.

A. L. WENSLOVAS LIETUVIS GRABORIUS LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą potarnavimą

Tel. HEMlock 0203

2128 Carson Street S. S. Pittsburgh, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

Šv. Jurgio Parapijov

Iškilmingas Šliūbas

Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje rugpjūčio 17 d. priėmė Moterystės Sakramentą geri katalikai ir rimti jaunuoliai Vytautas J. Malonis (Petro ir Marijos sūnus) su p-le Birute Vaičiūniute (Antano ir Antaninos duktere).

Šliūbą davė ir iškilmingas mišias laikė kun. B. Ivanauskas. Bažnyčia, ypač altoriai buvo labai gražiai gyvomis gėlėmis papuošti ir ža-

liomis palmėmis takai apstatyti.

Žmonių prisirinko gana daug; ne tik giminės ir draugai, bet ir kiti parapijonai norėjo pamatyti šiuos rimtus jaunuolius imant Moterystės Sakramentą ir šiame jų svarbiame gyvenimo permainos momente pasimelsti, kad Dievas laimingų jų naują, atsakomą gyvenimą.

Labai malonu buvo matyti gražiai pasipuošusius jaunavedžius ir jų palydovus, kurie buvo liūdi-

ninkais Vytauto ir Birutės susižadavime.

O, koks jausmingas vaizdas jaudino kiekvieno širdį, kuomet jaunoji ėjo prie P-lės Svenčiausios Marijos altoriaus ir Jai paaukėjo savo jaunystės dienas, padėdama po Marijos kojų baltų gėlių buketą, tardama: Sveika, Marija, prašau Tavęs priimk šias mano baltas gėles kaip simbolį mano mergystės dienų ir sykiu prašau palaimink mane žengiant moterystės luomą.

Aš tikiu, kad Birutės bal-

tos gėlės patiko Marijai, nes Birutė visad buvo gera katalikė sodalietė ir dora mergaitė. Tokių pat pažiūrų yra ir jos mylimasis Vytautas.

Taip pat buvo gražus ir įspūdingas reginys, kuomet jaunavedžiai, pamergės ir pabroliai ėjo prie Sv. Komunijos, o taipgi ir jaunavedžių motinėš, ir vardan jų mylimų sūnelio ir dukrelės, susivieniję su Kristumi prašė Jo palaimos savo mylimiesiems.

Per Šv. Mišias giedojo solo tam skiriamas giesmes ir

Ave Marie Vytauto sesutė Stella Kwasney. Ji yra įžymiai Clevelando solistė.

Noriu dar paminėti gražiąją dalį, t. y. pamergės; jos buvo šešios panelės: Helen Vaičiūniūtė, Ellen Maloniūtė, Frances Pangoniūtė, Katrina Vaičiūniūtė ir Leonore Vaičiūniūtė.

Pabroliai buvo sekanti: Stasys Gužauskas, Jonas Ragauskas, Pranas Kazel, Antanas Sliokaitis ir Juozas Žaliaduonis.

Taipgi svečių-giminių buvo ir iš toliau. Štai pas P. M. Malonius—Mr. ir Mrs. G. Galkus iš Akron, Ohio; pas A. A. Vaičiūnus—Mr. ir Mrs. G. Augustin iš Boston, Mass.

Vakare, slavėnų salėje ant St. Clair Avė., buvo vestuvių bankietas į kurį susirinko daug svečių, giminių ir draugų iš abiejų pusių, ir bendrai visi vaišinosi ir linksminosi. Vakarienė buvo tikrai karališka, nes valgiai buvo skanūs; matyt, turėta geros virėjos, nes viskas buvo pagaminta sulig lietuviško skonio. Taip pat buvo geri jauni aludariai, nes alaus ir kitokių gėrimų nepritrūko. Visi buvo patenkinti puota.

Bevakarieniaujant atsilankė gerb. kun. J. Angelaitis, P-lės Svenčiausios Nesiliaujančios Pagalbos parapijos klebonas, ir jaunavedžiams įteikė religinę dovaną—kryžių.

Kas mylėjo galėjo linksmintis iki vėlumos, nes šokiams griežė gera orkestra.

Po vestuvių ant rytojaus jaunavedžiai išvažiavo savaitei laiko ant "honeymoon."

Geriausios laimės, gražaus sugyvenimo ir ilgiausių metų mūsų gražiavardžiams Birutei ir Vytautui.

Dalyvė.

Šv. Jurgio bažnyčioje pereiną sekmadienį buvo nuosekliai aiškinama, idant katalikai tėvai prirengtų savo vaikučius prie katalikiškos mokyklos. Nes čion esąs svarbiausias doros grūdas, kurį Seserys mokytojos sėja į jaunųjų širdeles, kad jis pasiliktų ten visam gyvenimui. Šv. Jurgio parapijos vaikučiams nereikia jokios ekstra mokesčio. Viskas taip kaip ir public mokykloje. Tad naudokitės proga.

Taipgi buvo skaitytas laiškas iš BALF centro, kuriame yra raginama rengtis prie šalpos vajuos trumpoje ateityje. Išidėmėkite visi geros valios parapijiečiai, sužiūrėkite ir surinkite visus atliekamus rūbus dėl Lietuvos pabėgėlių. Savo laiku bus pranešta kur ir kaip juos nusinešti. —M. D.

Nesil. Pagelbos P-lės Švč. Parapijov

Susirinkimas Moterų Labdarybės Draugijos mėnesinis susirinkimas bus laikomas šį sekmadienį, rugsėjo 1 d., 3 val po-

piet, parapijos mokyklos kambariuose.

Prašome visų narių susirinkti, nes yra svarbių reikalų ir bus pranešta kiek ko pelno buvusiam parengime. Tą dieną bus parapijos sode piknikas, tai sykiu atliksime viską.

Kviečia draugijos pirm. A. Navickienė.

Piknikas

Jau visi girdėjote, kad mūsų parapija turės pikniką parapijos sode. Tatgi paskutinį kartą klebonas su komitetais kviečia visus į pikniką. Mes jums žadam gerą laiką, nes bus gera muzika, moterys pagamins gerų užkandžių ir prie valgio bus gėrimo. Taipgi bus žaidimų. Ateikite, nes po medžiais galėsite praleisti laiką su savo draugais ir prie progos galėsite "sikstiką" palošti. Piknikas įvyks rugsėjo (Sept.) 1 d.

Kviečia— Klebonas su Komitetais ir Komisija.

M. S. VAKARIENĖ

Metinė vakarienė yra rengiama K. M. Sajungos 36 kuopos naujos parapijos salėje, sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 15 d. Vakarienė 6 val. vakare, o šokiai 7:30. Įžanga \$1.50 vakarienei, o 50c šokiams. Įsitemykite, sąjungietės visados patenkina visuomenę.

—M. D.

GARSINKITĖS "LIETUVIŲ ŽINIOSE"

DR. A. N. BERGER

Successor to DR. J. N. SIMANS
OPTOMETRISTAS — EYES EXAMINED
7828 ST. CLAIR AVENUE
Tėjimas iš E. 79th St.
CLEVELAND, OHIO
Telefonas: HEnderson 6100
CONTACT LENSES

WILKELIS FUNERAL HOME

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

6202 Superior Avenue Tel. HEnderson 9292
CLEVELAND, OHIO

P. J. KERŠIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAin 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvalios apdraudos (insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą. Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kada gaisras sudegina ar apgadina namų ar formos, dėl pabr. jų apkaizavimo kreipkitės telefonu arba asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS LITHUANIAN FUNERAL HOME

JAKUBAUSKIENĖ—LAISNIUOTA LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
Visiems lietuviams norintams mūsų kambarius leidžiame naudoti dyka
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Šilpatiškas, mandagus, greitas ir geris kitų patarnavimas. Vėžiniai ligonių pervedimai ir iš ligonbuciu. Kainos aiškinamos. Žemiausia kaina už palaidinimą, sulig Jūsų pasirinkimo. Telefonuokit: ENdicott 1763
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

Kodėl vienas vaikinai uždribs net \$24,000 daugiau kaip kitas?

ATSAKYMAS Į ŠI KLAUSIMĄ yra labai svarbus visiems aukštosios mokyklos amžiaus vaikinams ir merginoms. Jaunuolis baigęs aukštesniąją mokyklą savo darbo amžiuje bendrai imant uždribs \$24,000 daugiau. Vidutinis jaunuolis kuris apleidžia aukštesniąją mokyklą jos nebaigęs nusiskriaudžia save tais \$24,000. Pinigas neviskas, tai tiesa—tačiau baigęs aukštesniąją mokyklą pajėgia daugiau uždirbti ir gali naudotis daugybe gyvenimo gėrybių kuriomis nesinaudoja mokyklos nebaigęs.

ŠI PRANEŠIMĄ aukštesniosios mokyklos amžiaus vaikinams ir gerginoms The Illuminating Company paskelbė pirmą savaitę pereiną rugsėjo . . . o dabar skelbiame antrą kartą prašant įvairiems švietėjams, tėvams ir kitiems užinteresuotiems jaunimo gerove.

SIE VAIKINAI IR MERGINOS . . . ypač tie kurie pereiną vasarą dirbo, ir vaikinai paluosuoti iš karo tarnybos . . . yra raginami: Grįžkite į aukštesniąją mokyklą jei galite—dėl jūsų pačių ir jūsų šalies gerovės. Jūsų aukštesnioji mokykla, jūsų mokytojai ir draugai studentai priims jus su džiaugsmu. Įstokite tą pat dieną kai atsidaro mokykla.

KIEKVIENAS STUDENTAS REIKALINGAS ŠVIESA TAUPANČIOS LEMPOS

Kad palengvinti mokymasi namie . . . kad gerai išmokyti lekcijas . . . kad sutaupyti regėjimą — kiekvienas studentas reikalingas šviesą Taupančios Lempos. Skaitymas, rašymas ir skaitymas yra tik žaislas kuomet jūsų akys naudoja moderniška Regėjimą Taupančią Lempą. Regėjimas yra neįkainojamas, šviesa pigi—ir juo daugiau jūs naudojate elektros, tuo ji pigesnė.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE